

Podblegaške novice

letnik 19, številka 3
marec - april 2015

GLASILO OBČINE
GORENJA VAS
- POLJANE

Spoštovani bralke in bralci!
Iz uredništva Podblegaških novic
vam voščimo lepe in blagoslovljene
velikonočne praznike!

- RŽV: Sanacija Boršta spet predstavljena
- Pediatrija bo vzpostavljena septembra
- Kmalu tri skupine starejših za samopomoč
- Prva gorenjevaška gasilska avtocisterna po 26 letih spet doma

Iz županovega dnevnika

• 21. 2. – Na občnih zborih PD Sovodenj in KUD Sovodenj.

• 27. 2. – Na občnem zboru ŠD Poljane.

• 28. 2. – Na občnem zboru PD Gorenja vas.

• 2. 3. – Obisk evropske poslanke SDS Romane Tomc in našega poslanca Žana Mahničarja na temo črpanja evropskih sredstev. Na občini smo bili kritični, ker državne institucije prepočasno pripravljajo potrebne dokumente za črpanje sredstev za obdobje 2014–2020.

• 4. 3. – Na sestanku glede porok na Visokem z matičarko UE Škofja Loka. Uskladili smo vse nejasnosti glede prijav in našega protokola.

• 4. 3. – Na sestanku na temo pediatrije v obeh dolinah.

• 6. 3. – Na prireditvi Otroci pomagajmo otrokom v OŠ v Gorenji vasi.

• 6. 3. – Na občnem zboru Gasilske zveze Škofja Loka in ŠD Sv. Urban.

• 7. 3. – Na občnem zboru DU Poljanske doline in ZŠAM Žiri.

• 10. 3. – Na dan mučencev smo z Društvom ljubiteljev salam iz Poljanske doline obiskali salamiado v Sevnici.

• 11. 3. – Na obisku pri županu Mokronoga na temo festivala praženega krompirja, s predsednikom TD Gorenja vas sva mu posredovala naše izkušnje.

• 12. 3. – Na odprtju nove orodjarne podjetja LTH Castings.

• 14. 3. – Na občnem zboru Lovske družine Gorenja vas.

• 14. 3. – Na občnem zboru Turističnega društva Žirovski Vrh.

• 16. 3. – Na sestanku skupaj z Občino Škofja Loka na DRSI zaradi plazov na Visokem. Konec marca bo ogled na terenu, potem pa sledi odločitev o umiku semaforja.

• 16. 3. – Na sestanku na ZVKD na temo obnove kuhinje in zahodne sobe v Dvorcu Visoko. Odločili smo, da v celoti restavriramo samo kuhinjo, vendar to zelo natančno.

• 17. 3. – Na sestanku v Muzeju Škofja Loka, predvsem zaradi razstave v Dvorcu Visoko in seveda skupnega sodelovanja na tem področju.

• 18. 3. – Krajanom vasi Laze smo z geologom predstavili podatke o največjem plazju v naši občini, ki je dolg več kot tri kilometre.

• 19. 3. – Na občnem zboru Društva upokojencev Sovodenj.

• 19. 3. – Na predstavitvi nove knjige Minke Likar Onkraj sebe pri Pustotniku z lepimi kulturnimi programi.

• 21. 3. – Na odprtju nove trgovine in kavarn Pri Pustotniku v Kosezah.

Rudnik Žirovski vrh

Sanacija na Borštu spet predstavljena – na naslednje leto

Še lani novembra so na Ministrstvu za okolje in prostor zatrjevali, da bodo sredstva za sanacijo plazov na jalovišču Boršt, ki je pogoj za zaprtje Rudnika Žirovski vrh, namenjena v državnem proračunu za leto 2015, do konca letošnjega leta naj bi Boršt tudi zaprli. A se to ne bo zgodilo, saj so z rebalansom proračuna vzeli sredstva, zapiranje rudnika je zdaj predvideno za konec leta 2017.

Območje usadov na Jazbecu je RŽV po jesenskem deževju začasno prekril s folijo. Sanacijska dela se bodo tu začela takoj spomladi, ko se bodo tla osušila.

Z rebalansom proračuna je na postavki za rudnik urana ostalo točno 446.521 evrov, sanacija pa je po navedbah ministrstva predvidena v letih 2016 in 2017. Za interventna dela na Borštu, kjer je odloženih 600.000 ton hidrometalurške jalovine, to je ostankov iz predelave uranove rude, in še 100.000 ton izkopane rude s premajhno koncentracijo urana za predelavo, bi po besedah geologa Ivana Gantarja potrebovali 430.000 evrov, za dokončno sanacijo pa več kot dva milijona evrov. Čim prej bi bilo treba narediti drenažne vrtine za odvajanje vode. V okviru interventnih ukrepov jih je predvidenih 18, kar bi glede na rezultate, ki jih dajejo poskusne vrtine, moralo znižati nivo podtalnice in stabilizirati pobočje.

Za študije denar je

Med tem ko je ukrepanje na šest hektarjev velikem in 60 metrov globokem plazišču torej spet predstavljeno, pa Tomaž Beguš izdeluje študijo, ki bo pokazala, kaj bi se zgodilo, če

• 25. 3. – Na predstavitvi študije poplavnosti za Poljane. Predstavljena je bila protipoplavna študija za Poljane v treh variantnih posegih. Ena na ureditvi Brenteževskega grabna in znižanju brežine, drugi dve pa v dveh različnih izravnavah ovinka Poljanske Sore pri iztoku Hotoveljske. Dogovorili smo se, da se v skupni projekt vključi še iztok Ločivnice in sam potok do gasilskega doma PGD Poljane ter izboljšanje študije za območje mostu čez Soro.

bi se vsa ta plazeča gmota odpeljala v dolino; kako velik bi bil plaz, kako daleč bi odneslo material in kako bi ga vodotoki razširili dolvodno. Gre za nadgradnjo njegove študije iz leta 2011, v kateri je analiziral možnost splazitve hribine ob hkratnem močnem potresu in dolgotrajnih ekstremnih padavinah. Rezultati druge analize bodo predvidoma znani že v aprilu, in kot pravijo na ministrstvu, bodo »poskušali z notranjim prerazporejanjem pridobiti še nekaj dodatnih sredstev, ki bi omogočala naročilo študije radiološkega vpliva premika plazov«.

Zagotovljena pa so sredstva za sanacijo odlagališča Jazbec, ki je bil poškodovan ob poplavih lani jeseni. Dela bodo stekla spomladi, takoj ko tla ne bodo več tako namočena. Tako zagotavljajo na ministrstvu in dodajajo, da bo potem, predvidoma do konca letošnjega junija, to odlagališče preneseno v upravljanje na Agencijo za radioaktivne odpadke (Arao).

Preti rudniku insolventnost?

»Če želimo obe deponiji prenesti na Arao in zadevo celovito rešiti, potrebujemo 1,737 milijona evrov,« navajajo na ministrstvu, kjer zdaj pripravljajo pogodbo do junija 2015. Za monitoring, plače, upravljanje, nadomestilo za stavbno zemljišče in druge stroške potrebujejo 560.000 evrov, za celotno letošnje leto bi rudnik potreboval skoraj 1,5 milijona evrov denarja, so še izračunali na okoljskem ministrstvu.

Dodajmo še, da ima po decembrskem zmanjšanju kapitala na podlagi odločbe lastnika Rudnika Žirovski vrh le še 144.730 evrov osnovnega kapitala. Direktorica RŽV Hiacinta Klemenčič potrjuje: »Drži, če Občina Gorenja vas - Poljane uspe s tožbo pridobiti dobrih 986.000 evrov, bomo insolventni. Zadeva je na sodišču. Dejstvo je, da RŽV nima več lastnih sredstev, iz katerih naj bi v skladu z uredbo plačevali občini nadomestilo za omejeno rabo prostora.« Kot je znano, si je Občina Gorenja vas - Poljane že lani morala sredstva, ki ji pripadajo iz tega naslova, priporiti z izvršbami.

Na ministrstvu pojasnil o možni insolventnosti RŽV ter posledicah niso dali.

Milka Bizovičar

Ambulante naj bi vzpostavili septembra

V Poljanski in Selški dolini je sredi februarja precej prahu dvignila novica, da Osnovno zdravstvo Gorenjske (OZG) ukinja pediatrično ambulanto v občinah Gorenja vas - Poljane, Žiri in Železniki. Ukrep se je začel izvajati konec februarja, kar pomeni, da morajo vsi starši svoje otroke voziti na preventivne preglede v Zdravstveni dom (ZD) Škofja Loka. V Žireh so starši nezadovoljstvo izkazovali s podpisovanjem peticije, vsi trije župani pa so se sestali z vodstvom OZG in dorekli korake za ponovno vzpostavitev ambulant po občinah.

V OZG so za začasno zaprtje ambulant navedli dva razloga, in sicer pomanjkanje pediatrov in strokovno spornost obstoječih ambulant. »Začasna preselitev v prostore ZD Škofja Loka ni varčevalni ukrep, ampak je izključno povezan z navedenimi dejstvi. Pri tem je zlasti pomembno, da so na vseh treh lokacijah zagotovljeni ustrezni strokovni pogoji za varno cepljenje otrok. Pogoje predpisujejo ustrezni pravilniki in navodila Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ), ki bo tudi opravil pregled vseh treh lokacij in na osnovi ogleda pripravil strokovno mnenje,« je sporočil direktor OZG Jože Veternik. Ker se je o možnostih ukinitve pediatrije v Gorenji vasi govorilo že leta 2012, nas je zanimalo, zakaj niso poskušali že prej najti ustreznih rešitev skupaj z župani vseh vpletenih občin, ki bi bile sprejemljive za vse strani. Veternik je pojasnil, da so skupaj z direktorico ZD Škofja Loka in vodjo pediatrije v Škofji Loki že junija in julija obiskali vse tri župane ter opozorili na strokovne zahteve, povezane z varnim cepljenjem. Dogovorili so se, da pridobijo strokovno mnenje NIJZ, ki pa je to poslal šele februarja letos. Medtem se je, kot je sporočil Veternik, še bolj zaostрил kadrovski problem, na podlagi katerega je direktorica ZD Škofja Loka Sabina Dietner sprejela začasni ukrep zaprtja omenjenih treh ambulant. Dietnerjeva pa je dodala, da se je leta 2012 zaradi Zakona o uravnoteženju javnih financ, ki je primarnemu nivoju zdravstva nalagal varčevanje in racionalizacijo, res začelo govoriti o tem, vendar niso bili začetniki govorici o ukinitvi ambulante zdravnikov iz njihovega zdravstvenega doma. »Takrat smo zatrdili, da za zdaj še zmoremo opravljati to dejavnost, čeprav smo že takrat poudarili, da le ob nadaljnjem delu upokojenk ali ob pridobitvi pediatrije, ki smo ga iskali in ga še vedno iščemo,« je pojasnila.

Pomanjkanje pediatrov

V ZD Škofja Loka bi morali imeti glede na normative pet pediatrov, medtem ko imajo le štiri, pri čemer ena pediatrija dela za krajši delovni čas. Pri delu pomagajo tudi upokojene pediatrije. Veternik je pojasnil, da imajo »stalno objavljene razpise, na specializaciji je tudi specializantka, ki naj bi končala v letu 2018-2019.»

Dietnerjeva pa je dodala, da že od začetka vodenja ZD Škofja Loka sporoča potrebo po pediatriu na Zdravniško zbornico Slovenije, ki vodi razpise specializacij in razporeja specializante po regijah, kakor tudi na kadrovsko službo OZG, ki letno vnaša v kadrovski plan zaposlovanja. Po njenih besedah trenutno v Sloveniji

potrebujemo od 100 do 160 pediatrov.

Zanimali so nas tudi razlogi, zakaj v ZD Škofja Loka tudi po večletnem iskanju ne najdejo pediatri. Dietnerjeva je odgovorila, da je verjetno razlog tudi v organizaciji dela. »Pediatri imajo pri nas ambulanto tudi v popoldanskem času dvakrat tedensko, vsak peti petek so prisotni popoldne, skrbijo za zdravstveno varstvo tako otrok, mlajših od šest let, kakor tudi za šolarje in dijakke. Izvajajo preventivno in kurativno dejavnost. To pa marsikateremu pediatri ne ustreza, saj v bolnišnici delajo le v dopoldanskem času, popoldne in ponoči pa so dežurstva.«

Kakšne sklepe so sprejeli odgovorni na sestanku z župani?

Na zaprtje ambulant so se burno odzvali tudi župani. Na marčevskem sestanku, ki so ga imeli župani vseh treh občin in vodstvo OZG, so tako sprejeli več sklepov, in sicer, da se začasno do 1. septembra 2015 izvaja preventiva za zdravstveno varstvo otrok in mladine le v ZD Škofja Loka. Določili so tudi, da je treba cepilna mesta v zdravstvenih domovih v Žireh, Gorenji vasi in Železnikih legalizirati ter da župani skupaj naslovijo dopis na Nacionalni inštitut za javno zdravje, s katerim jih pozovejo, da točno opredelijo zahteve za doseganje potrebnih kriterijev za izvajanje cepljenja po dolinah. Poleg tega je treba za vse tri lokacije opredeliti potrebna dela za izpopolnjevanje pogojev glede na pravilnike, OZG pa bo podalo mnenje glede možnosti podelitve koncesije za pediatrijo za vse tri občine skupaj. Kot mogoča rešitev se je namreč pokazala podelitev koncesije za pediatrijo. Po besedah Veternika so januarja letos pripravili pregled programov pediatrije, ki se izvajajo v vseh štirih škofovskih občinah. »OZG ima za območje občin Žiri, Gorenja vas - Poljane in Železniki priznано s strani Zavoda za zdravstveno varovanje Slovenije za izvajanje zdravstvene preventive otrok in mladostnikov 0,60 tima in ga brez zadržkov odstopi koncesionarju,« je dejal Veternik.

Vendar pa so župani vseh treh občin po zadnjem sestanku s pristojnimi službami konec marca sklenili, da je sistem, kot je veljal do zdaj, najboljši, OZG pa naj opravi svoje delo in kadrovsko popolni manjkajoči kader v ZD Škofja Loka. Župan Občine Gorenja vas - Poljane Milan Čadež je dejal, da se je po objavi novice o ukinitvi pediatrije po dolinah oglasilo kar nekaj pediatrov, zato verjame, da bo OZG našel primeren kader.

Sicer pa župana Milana Čadeža pri vsem

Sredi februarja je starše na vratih pediatrične ambulante v ZD Gorenja vas pričakalo tole obvestilo.

tem moti predvsem to, da ni bilo odkrite komunikacije med OZG, ZD Škofja Loka in občinami, saj so jim najprej predstavili, da ambulante niso ustrezne za izvajanje dejavnosti in da je težava pri transportu cepiv. Kasneje pa se je po besedah župana izkazalo, da gre za kadrovske težave. Poleg tega jim niso dali nobenega konkretnega pravilnika glede potrebne opreme, le mnenje brez strokovne podlage. »Občina bo zagotovila vse potrebno, da bo ambulanta ustrezala pravilnikom, kar že proučujemo, saj se zavzemamo, da pediatrična ambulanta ostane v občini,« je odločen župan.

Nezadovoljstvo izrazili s peticijo

V Žireh so se starši takoj, ko je odjeknila novica o ukinitvi pediatrične ambulante v kraju, organizirali in začeli s peticijo zbirati podpise proti ukinitvi. Samo v treh dneh so zbrali več kot 1.000 podpisov. Kot je pojasnil Rok Prešern s Občine Žiri, peticija nedvomno kaže na to, da Žirovci cenijo delo pediatrije, s številom zbranih podpisov pa je jasno izražena želja oziroma zahteva, da pediatrična ambulanta ostane v Žireh. Po njegovih besedah odziv občanov opozarja na resnost problema ukinitve pediatrične ambulante, ki je za Žiri nesprejemljiva. Občina Žiri si sicer prizadeva, da se na področju pediatrije in primarnega zdravstvenega varstva stvari izboljšajo. »Trenutno pripravljamo razpis za tretjega zdravnika družinske medicine. Za pediatrijo pa tri loške občine preverjamo najboljše možnosti za to, da ostane preventiva za naše otroke lahko dostopna našim občanom. Poslabševanje razmer je za nas nedopustno,« je še dodal Prešern.

Tina Dolenc

Sistematski pregledi osnovnošolcev

V ZD Škofja Loka so zatrdili, da so vse osnovnošolske otroke zdravnice že pregledale do zimskih počitnic, tako da organizacija prevozov v času začasne ukinitve ambulant po dolinah ni potrebna. So pa v Škofjo Loko na obvezen sistematski pregled pred vstopom v šolo že morali odpeljati otroke starši letošnjih prvošolcev.

Po žledolomu preti nevarnost podlubnikov

V lanskoletnem žledolomu je bilo po ocenah Zavoda za gozdove na območju kranjskega gozdnogospodarskega območja poškodovanih milijon m³ lesa. Iz gozdov so ga lastniki in najeti delavci spravili okrog 630.000 m³. Zaradi nevarnosti namnožitve lubadarja se mudi predvsem s sanacijo poškodovanih iglavcev, ki so ostali v gozdu, še najbolj smreke.

Dosedanji potek sanacije žledoloma v gozdovih

Od 30. januarja do 10. februarja lani je žledolom v kombinaciji s snegolomom in predhodnimi obilnimi padavinami povzročil obsežne poškodbe v slovenskih gozdovih. Žled je močno poškodoval več kot polovico površine gozdov, po oceni Zavoda za gozdove Slovenije je za posek predvidenih več kot 9 milijonov m³ poškodovanih dreves. Med najbolj prizadetimi gozdnogospodarskimi območji je tudi kranjsko, kjer je ocenjena količina poškodovanih dreves v naravnih ujmah dosegla milijon m³. V lanskem letu so lastniki gozdov in najeti izvajalci del iz gozda spravili okrog 630.000 m³ lesa, od tega skoraj pol milijona zaradi varstveno sanacijskih vzrokov. Zaradi nevarnosti sekundarnih škod, ki jih lahko povzročijo podlubniki, je bil poudarek na čim hitrejši sanaciji iglavcev, predvsem smreke. Ocenjujemo, da je saniranih okrog 80 % v žledolomu močno poškodovanih iglavcev in 35 % poškodovanih listavcev.

Nevarnost podlubnikov (lubadarjev)

Podlubniki se namnožijo in postanejo nevarni, če nastopijo pri njihovih gostiteljih motnje v preskrbi z vodo, kar se zgodi tudi pri poškodbah v ujmi. Ko se podlubniki namnožijo,

pričnejo napadati tudi zdrava in vitalna drevesa. V poškodovanih gozdnih sestojih so imeli podlubniki na voljo ogromno primerne gradiva za zaleganje in razvoj. Čeprav je od žledoloma minilo že več kot eno leto, je v gozdu še vedno veliko poškodovanih smrek, ki so primerne za razvoj smrekovih lubadarjev, to so predvsem do sedaj nenapadena drevesa, ki ležijo podrti in so s koreninami še povezana s tlemi, in stoječa drevesa z globoko odlomljenim vrhom. Pravočasna sanacija iglavcev je torej v prvi vrsti v interesu lastnikov gozdov. Večina lastnikov se nevarnosti podlubnikov dobro zaveda in so si po svojih močeh prizadevali za čim hitrejšo sanacijo in preprečitev sekundarnih škod. So pa tudi lastniki, ki jim za gozd ni mar, in ker podlubniki ne poznajo parcelnih mej, se njihovo žarišče hitro lahko razširi na sosednja zemljišča.

Usmeritev za nadaljevanje sanacije

V letu 2015 je največji poudarek na nadaljevanju sanitarnega poseka v gozdovih, poškodovanih po lanskem žledolomu, in na obvladovanju smrekovih lubadarjev. Lastnike gozdov opozarjamo, da so 20. marca letos potekli tudi najdaljši roki za posek poškodovanih iglavcev, določeni z generalnimi odločbami o določitvi varstvenih del za odpravo posledic žleda. Pri

lastnikih gozdov, ki sanacije smreke niso izvedli v predpisanem roku in kjer še vedno preteleva nevarnost razvoja lubadarja, bo zavod v nujnih primerih začel s postopki izvršb po drugi osebi.

Gozdove je treba redno pregledovati

Gozdarji zavoda bomo redno pregledovali v naravni ujmi poškodovane gozdove in iskali žarišča podlubnikov. Najbolj učinkovit ukrep za zatiranje podlubnikov je čim hitrejši posek in izvoz napadnega okroglega lesa iz gozda v lupljenje oziroma v nadaljnjo predelavo, zato pozivamo lastnike gozdov, da za zmanjšanje sekundarne škode v gozdovih tudi sami redno pregledujejo svoje gozdove, zlasti poškodovane sestoje iglavcev. Prvi znak napada smrekovih lubadarjev je črvina, podobna cimetovemu prahu, ki jo lahko opazimo na ležečem drevju v kupčkih, pri stoječem drevju pa na tleh tik ob drevesu in za luskami skorje. Kasnejši znaki napada so laže opazni in so posledica sušenja drevesa. Spomladi in poleti so znaki napada podlubnikov rumenenje in rjavenje iglic v krošnji, v poznem poletju in zgodnji jeseni odpadanje zelenih iglic s krošnje in odstopanje skorje z dreves. Lastniki morajo za posek stoječih lubadark, ki niso poškodovane od žleda, takoj poklicati svojega revimega gozdarja.

Lastniki gozdov morajo po Zakonu o gozdovih zaradi spremljanja sledljivosti gozdnih lesnih sortimentov voditi evidenčni list, kar na terenu preverjata gozdarska inšpekcija in carina. Zavod bo evidenčni list in navodila za njegovo izpolnjevanje lastnikom gozdov pošiljal skupaj z odločbami.

Janez Logar,
vodja Območne enote Kranj
(tel. 041/657-165, janez.logar@zgs.si)

Sladka jesen

Društvo diabetikov Škofja Loka, ki ga že nekaj časa vodi Poljanka Tanja Oblak, je pod njenim vodstvom začelo nekajkrat letno izdajati glasilo Sladka Jesen. Tokratna tretja izdaja prinaša tudi program aktivnosti za letošnje leto. Takole izgleda naslovnica.

P. N.

Kaj pa ceste?

Občani na več območjih občine opažajo, da se gozdovi po lanskoletni ujmi kar pridno čistijo, a opozarjajo na to, da večina tistih, ki spravljajo in odvažajo les iz naših gozdov, brezobzirno uporablja nekatere gozdne, lokalne in občinske ceste. S preveč natovorjenimi vozili povzročajo nepopravljivo škodo, ki jo bodo morali na poškodovanih cestah z uničenimi bankinami, razritimi brežinami in zamašenimi muldami kriti lastniki, krajevne skupnosti ali občina. Na zadnji seji občinskega sveta v marcu so svetniki opozorili na to, da bo potrebno ukrepati. Za sabo vozniki puščajo razdejane in nikomur ni mar, kdo bo nastalo škodo, ki jo povzročijo na cestah, saniral. Občinska uprava na pobudo svetnikov zato opozarja in obenem tudi priporoča vsem (še posebej neobčanom naše občine), ki odvažajo les iz naših gozdov, da pazite na to, da cest ne poškodujete, če pa že, pa nastalo škodo sanirate.

Na občini ob tem dodajajo, da lahko ukrepajo le ob konkretnih podatkih in informacijah občanov s terena.

P. N.

Cesto proti Stari Oselici, ki so jo gradili pred štirimi leti (tudi s sredstvi krajanov) je takole poškodoval voznik prenatovorjene vozila za prevoz hlodovine, ko je z njim zapeljal čez rob cestišča.

Za sofinanciranje vgradenj v letošnjem proračunu 30.000 evrov

Tudi letos bo za občane na razpisu, ki bo oktobra, na voljo kar nekaj nepovratnih sredstev za izgradnjo malih komunalnih čistilnih naprav. Tisti, ki se želijo prijaviti na razpis, jih morajo vgraditi do junija letos.

Foto: Iz arhiva Razvojnega centra Sora, d.o.o.

Primer rastlinske čistilne naprave

Kakšni so roki za ureditev malih komunalnih čistilnih naprav?

Rok za ureditev čiščenja komunalnih odpadnih voda v individualnih malih komunalnih čistilnih napravah do 50 PE (PE – enota zmogljivosti čiščenja MKČN) se izteče 31. decembra letos za objekte na vodovarstvenih in drugih varovanih območjih, za druge objekte pa 31. decembra 2017. Varovana območja določajo predpisi in pristojno ministrstvo pripravlja novo uredbo, ki bo na novo določila vodovarstvena območja. Ta se bodo ponekod nekoliko razlikovala od obstoječih, določenih z odlokom iz leta 1989. Informativne podatke o vodovarstvenih območjih lahko dobite na Občini Gorenja vas - Poljane (tel. št. 04/51-83-122). Gradnja »nepretočne greznice« (vodotesen zbiralnik komunalne odpadne vode) je dovoljena le za stavbe na območjih s prepovedjo odvajanja odpadne vode v vode in stavbe s posebnimi razmerami z negativnim vplivom na delovanje MKČN (geografske razmere ali nestalno naseljene stavbe). Pogosto se lastnikom objektov zastavlja vprašanje o posledicah na primer nepravčasne ureditve odvajanja in čiščenja komunalne vode iz stavbe v njihovi lasti. Inšpekcija za okolje in naravo, pristojna za nadzor nad upoštevanjem okoljskih predpisov, lahko v primeru nepravčasne vgradnje MKČN naloži izvedbo ukrepov za odpravo neskladnosti in plačilo globe, ki znaša za fizične osebe od 300 do 1.200 evrov, za pravne osebe pa od 4.000 do 40.000 evrov.

MKČN so gradbeni proizvodi in njihova skladnost s standardi izkazuje proizvajalec z izjavo o skladnosti, ki temelji na uspešnem preizkusu čistilne naprave. Izjava o skladnosti »nadomešča« prve meritve in obratovalni monitoring. Bistvene zahteve za gradbene proizvode, ki morajo biti izpolnjene ves čas ekonomsko sprejemljive življenjske dobe, so mehanska obstojnost in učinkovitost, varnost pred požarom, higienska in zdravstvena zaščita ter varovanje okolja, varnost pri uporabi, zaščita pred hrupom ter varčevanje z energijo in ohranjanje toplote. Namembnost MKČN

je ustrezno čiščenje komunalne odpadne vode, ki nastaja v stavbi. Čiščenje komunalne odpadne vode poteka z biološko razgradnjo, vendar različne MKČN uporabljajo različne postopke čiščenja. Končna produkta čiščenja sta očiščena odpadna voda in blato oziroma mulj. Rastlinske čistilne naprave niso gradbeni proizvodi, zato zanje izjav o skladnosti ni. Skladnost njihovega obratovanja se preveri s prvimi meritvami in obratovalnim monitoringom. Prve meritve se izvede v roku od tri do devet mesecev po začetku obratovanja, monitoring pa se izvaja na vsaka tri leta.

Pred izgradnjo je pametno pridobiti koristne informacije

Pred odločitvijo za nakup in vgradnjo MKČN se je koristno posvetovati, pridobiti ponudbe in si ogledati že delujoče čistilne naprave. Pri odločanju o tem, katero čistilno napravo bo investitor kupil, je priporočljivo, da investitor ponudnika seznani s podatki: (1.) količina in obremenitev komunalne odpadne vode (število prebivalcev in enakomernost obremenitve), (2.) nevarnost podtalnice, geomehanske lastnosti terena, (3.) lokacija in nivo obstoječega iztoka iz objekta ter možna lokacija za malo čistilno napravo, (4.) možnosti za odvajanje odpadne vode iz male čistilne naprave (npr. možnost odvajanja s ponikanjem v tla, odvajanje v obstoječo kanalizacijo), (5.) možnosti za dostop do lokacije male čistilne naprave (odvoz blata in vzdrževanje).

Svetovanje in pomoč pri pridobitvi ponudb za občane občine Gorenja vas - Poljane nudijo v Razvojni agenciji Sora, d.o.o., Poljanska cesta 2 v Škofji Loki. Priporočila se predhodni dogovor (tel. št. 04/50-60-220).

Investitorjem priporočamo, da pri pridobivanju ponudbe od prodajalca zahtevajo podatke o: (1.) investicijskih stroških (nakup, vgradnja in zagon male čistilne naprave), (2.) predvidenih vzdrževalnih in obratovalnih stroških (npr. poraba električne energije, stroški rednega servisa, količina in pogostost odvoza blata), (3.) garanciji in pričakovani

življenjski dobi, (4.) referencah o že obratujočih malih čistilnih napravah z možnostjo ogleda, (5.) razpolaganju z ustrezno dokumentacijo (izjava o skladnosti, CE znak, navodila in garancija). V zadnjih letih je bilo organiziranih več predavanj in ogledov že vgrajenih MKČN na območju Slovenije. Za leto 2015 ni načrtovanih organiziranih ogledov, možni pa so v lastni režiji.

Informacije o vgrajenih MKČN v občini Gorenja vas - Poljane in kontaktnih podatkih lastnikov dobite na sedežu občine pri Kristini Knific ali na Razvojni agenciji Sora, d.o.o.

Najnižja cena male čistilne naprave običajno ni zagotovilo za najnižje stroške izgradnje in obratovanja, zato priporočamo, da investitorji upoštevajo pričakovano življenjsko dobo male čistilne naprave, investicijske in obratovalne stroške. Po vgradnji MKČN je potrebno pri Institutu Jožef Stefan vložiti vlogo za izdelavo ocene obratovanja MKČN. Po izdelavi ocene obratovanja, ki izkazuje obratovanje MKČN skladno z zahtevami, sledi vpis MKČN v evidenco in na položnici se tudi zniža znesek okoljske dajatve za 90 %, če je učinek čiščenja enak ali večji od 80 % po KPK, v nasprotnem primeru pa za 40 %.

Z javnim razpisom do nepovratnih sredstev

Za vgradnjo MKČN je mogoče pridobiti nepovratna sredstva, ki jih dodeljuje občina Gorenja vas - Poljane na podlagi javnega razpisa. Javni razpis objavi enkrat letno (oktobra) v lokalnem časopisu Podblegaške novice in na spletni strani občine. Na razpis se lahko prijavijo fizične osebe s stalnim prebivališčem v občini, ki so lastniki MKČN. Sredstva se lahko dodelijo izključno za opremo stanovanjskih objektov z MKČN na območjih, kjer ni načrtovana izgradnja javne kanalizacije. Območja gradnje javne kanalizacije so določena z operativnim programom, ki je na vpogled na sedežu naše občine. Višina sredstev se dodeli v odvisnosti od zmogljivosti čiščenja novozgrajene MKČN, in sicer največ v višini do 150 evrov na PE in največ 30 % nabavne vrednosti MKČN z DDV (z vsemi popusti in rabati) oziroma do porabe sredstev sprejetega proračuna. Za leto 2015 je za ta namen rezerviranih 30.000 evrov.

Za vgradnjo MKČN do 50 PE gradbeno dovoljenje ni potrebno. MKČN do 50 PE, ki se gradi za lastne potrebe, je po uredbi o vrstah objektov glede na zahtevnost enostaven objekt, za katerega ni potrebno pridobiti gradbenega dovoljenja, če so izpolnjeni naslednji pogoji: (1.) da ima investitor pravico graditi na zemljišču, (2.) da gradnja objekta ni v nasprotju s prostorskimi akti, (3.) da ima investitor pridobljena soglasja upravljavca v primeru posega v varovalni pas javne infrastrukture ali v primeru posega v varovana območja, (4.) da je zagotovljen minimalen odmik od sosednjega zemljišča (4 metre).

Kristina Knific

Občina Gorenja vas - Poljane
Poljanska cesta 87
4224 Gorenja vas
D. Š.: SI 63943026

Na podlagi 10. člena Zakona o športu (Uradni list RS, št. 22/98, 97/01-ZSDP, 15/03-ZOPA), Pravilnika o vrednotenju programov športa v občini Gorenja vas - Poljane, ki se sofinancirajo iz proračunskih sredstev (Uradni list RS, št. 11/04, 19/2013), Programa športa v občini Gorenja vas - Poljane za leto 2015 (sprejet na 4. redni seji občinskega sveta, dne 26. 3. 2015) in Odloka o proračunu Občine Gorenja vas - Poljane za leto 2015 (Uradni list RS, št. 94/2014) občina objavlja

Javni razpis za zbiranje predlogov za sofinanciranje izvajalcev predvidenih vsebin programov športa v občini Gorenja vas - Poljane za leto 2015

1. Naziv in sedež naročnika:

Občina Gorenja vas - Poljane, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas, D.Š.T.: SI 63943026

2. Pogoji sofinanciranja:

Pravico do sofinanciranja športnih programov imajo nosilci in izvajalci športne dejavnosti, ki izpolnjujejo naslednje pogoje, navedene v Pravilniku o vrednotenju programov športa v občini Gorenja vas - Poljane, ki se sofinancirajo iz proračunskih sredstev (Uradni list RS, št. 11/04, 19/2013):

- da so registrirani v skladu z zakonom o društvih oziroma da imajo organizacije v svoji dejavnosti registrirano športno dejavnost in s svojim dosedanjim delom izkazujejo pričakovano kakovost,
- da imajo sedež v občini Gorenja vas - Poljane,
- da imajo društva urejeno evidenco o članstvu in dokumentacijo, kot to določa zakon o društvih,
- da imajo za določene športne programe zagotovljeno organizirano vadbo, v katero je vključenih odgovarjajoče število športnikov,
- da imajo zagotovljene materialne, kadrovske, organizacijske in prostorske pogoje za realizacijo načrtovanih športnih aktivnosti,
- da vsako leto redno dostavijo občinski upravi poročila o članstvu, realizaciji programov in doseženih rezultatih, planu aktivnosti za prihodnje leto,
- da delujejo do objave javnega razpisa na območju občine Gorenja vas - Poljane vsaj eno leto,
- da ima minimalno dve tretjini članov nosilca oziroma izvajalca programov športa stalno prebivališče v občini.

Na razpisu lahko kandidirajo naslednji izvajalci športnih programov:

- športna društva in klubi,
  - zveze športnih društev, ki jih ustanovijo športna društva za posamezna področja oziroma športne panoge,
  - zavodi, gospodarske družbe, zasebniki in druge organizacije, ki so na podlagi zakonskih predpisov registrirani za opravljanje dejavnosti na področju športa,
  - javni zavodi s področja športa, vzgoje in izobraževanja iz občine Gorenja vas - Poljane,
  - ustanove, ki so ustanovljene za opravljanje dejavnosti v športu in so splošno koristne in neprofitne,
  - društva, ki imajo med dejavnostmi registrirano športno ali planinsko dejavnost.
- Športna društva in njihova združenja imajo pod enakimi pogoji prednost pred drugimi izvajalci programov športa.

3. Predmet javnega razpisa so naslednje vsebine programov športa:

- Športna vzgoja otrok in mladine*
  - interesna športna vzgoja otrok in mladine
  - športna vzgoja otrok in mladine, ki so usmerjeni v kakovostni in vrhunski šport
- Kakovostni šport*
- Športna rekreacija*
- Šolanje in izpopolnjevanje strokovnih kadrov*
- Športne prireditve*
- Vrhunski šport*
- Delovanje športnih društev*

Sofinancirajo se vsebine programov športa, ki so natančno navedene v Programu športa v občini Gorenja vas - Poljane za leto 2015 (sprejet na 4. redni seji občinskega sveta, dne 26. 3. 2015).

4. Pogoji, merila, kriteriji in normativi, po katerih se izberejo izvajalci letnega programa športa v občini Gorenja vas - Poljane za leto 2015, so za razpisane predvidene vsebine določeni v Programu športa v občini Gorenja vas - Poljane za leto 2015 (sprejet na 4. redni seji občinskega sveta, dne 26. 3. 2015) in Pravilniku o vrednotenju programov športa v občini Gorenja vas - Poljane, ki se sofinancirajo iz proračunskih sredstev (Uradni list RS, št. 11/04, 19/2013).

5. Višina razpisanih sredstev, ki je na razpolago za sofinanciranje navedenih predvidenih vsebin programov športa v letu 2015, je **48.600 evrov**, in sicer:

Sofinancira se naslednja vsebina programov športa, po deležih:

- Športna vzgoja otrok in mladine* – 46 % sredstev (22.356 evrov)
- interesna športna vzgoja otrok in mladine* (58 % sredstev – 12.966 evrov)
- športna vzgoja otrok in mladine, ki so usmerjeni v kakovostni in vrhunski šport* (42 % sredstev – 9.390 evrov)
- Kakovostni šport* – 14,5 % sredstev (7.047 evrov)
- Športna rekreacija* – 11 % sredstev (5.346 evrov)
- Šolanje in izpopolnjevanje strokovnih kadrov* – 1,5 % sredstev (729 evrov)
- Športne prireditve* – 14 % sredstev (6.804 evrov)
- Vrhunski šport* – 6 % sredstev (2.916 evrov)
- Delovanje športnih društev* – 6 % sredstev (2.916 evrov)
- Rezerva* – 1 % sredstev (486 evrov)

6. Obdobje za porabo dodeljenih sredstev:

Dodeljena proračunska sredstva morajo biti porabljena v proračunskem letu 2015 v skladu s predpisi, ki določajo izvrševanje proračuna.

7. Razpisni rok:

Rok za prijavo na javni razpis se zaključuje 28. 4. 2015.

8. Dokumentacija javnega razpisa vsebuje:

- Pravilnik o vrednotenju programov športa v občini Gorenja vas - Poljane, ki se sofinancirajo iz proračunskih sredstev (Uradni list RS, št. 11/04, 19/2013),
  - Program športa v občini Gorenja vas - Poljane za leto 2015 (sprejet na 4. redni seji občinskega sveta, dne 26. 3. 2015),
  - besedilo javnega razpisa,
  - razpisno dokumentacijo za zbiranje predlogov za sofinanciranje izvajalcev predvidenih vsebin programov športa v občini Gorenja vas - Poljane za leto 2015.
- Razpisno dokumentacijo javnega razpisa lahko predlagatelji v razpisnem roku dvignejo na sedežu Občine Gorenja vas - Poljane ali na spletni strani: <http://www.obcina-gvp.si>, pod razpisi.
- Vloge, ki ne bodo oddane na ustreznih prijavnih obrazcih iz razpisne dokumentacije 2015, bodo izločene iz nadaljnjega postopka.

9. Oddaja in dostava vlog:

Vloga mora biti odposlana po pošti na naslov: Občina Gorenja vas - Poljane, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas, ali osebno vročena v sprejemni pisarni občine, na začasnem naslovu sedeža Občine Gorenja vas - Poljane, Todraž 1, 4224 Gorenja vas, in sicer najkasneje do 28. 4. 2015 oziroma najpozneje ta dan oddana na pošti kot priporočena pošiljka. Drugače vročene prijave se ne upoštevajo.

Vloga mora biti predložena v zapečatenem ovitku, ovitek pa mora biti na prednji strani označen z napisom »NE ODPIRAJ – LPŠ 2015«.

Na hrbtni strani ovitka mora biti označen polni naslov pošiljatelja.

Oddaja vloge pomeni, da se predlagatelj strinja z vsemi pogoji javnega razpisa.

10. Postopek obravnavanja vlog:

Komisija za šport bo odprla pravočasno prispеле vloge in ugotovila, ali izpolnjujejo razpisne pogoje. Odpiranje vlog ne bo javno. Vloge, ki jih ne bo vložila upravičena oseba, ali vloge, ki ne bodo pravočasne, bodo izločene iz nadaljnjega postopka.

Če komisija ugotovi, da vloga ne vsebuje vseh zahtevanih dokazil o izpolnjevanju pogojev, obvesti predlagatelja, ki mora vlogo v 5-ih dneh dopolniti, drugače bo izločena kot nepopolna.

O izidu razpisa bodo prijavljeni kandidati obveščeni najkasneje v 30 dneh od datuma, ko se zaključijo razpisni rok.

Župan bo z izvajalci programov športa sklenil pogodbe o sofinanciranju izvedbe programov športa v občini v letu 2015.

11. Dodatne informacije:

Informacije v zvezi z razpisom dobite na Občini Gorenja vas - Poljane pri ga. Anji Hren, telefon: 04/51-83-104 ali anja.hren@obcina-gvp.si.

ŽUPAN Milan Čadež, l. r.

Največji plaz v občini

Preobsežen za določitev ukrepov sanacije

Na območju naše občine se nahaja kar nekaj plazov, nekateri med njimi so bili uspešno sanirani, drugi na to še čakajo. Največji plaz v naši občini v Lazah pri Leskovici se razteza na dolžini treh kilometrov in bi imel ob sprožitvi lahko usodne posledice.

Zgornji del plazu se nahaja v Slugovi dolini in se nadaljuje med vasema Laze in Robidnica. »Plazenje je zelo počasno, vendar se v daljšem obdobju kljub temu odraža v obliki razpok na cestah in kmetijskih zemljiščih,« pojasnjuje Boštjan Kočar z občinske uprave. Gre za velik plaz, k njegovi sanaciji je pred leti pristopila tudi država, ki je ob stanovanjskem objektu v naselju Laze zgradila varovalno pilotno steno ter uredila odvodnjavanje. V bližini omenjenega stanovanjskega objekta izven območja varovanja s pilotno steno se nahaja tudi gospodarsko poslopje, ki so ga bili lastniki ob nekoliko večjih zaznanih premikih po februar-skem žledu primorani porušiti, saj je bil močno poškodovan. Prav tako so bile v tem obdobju zaznane tudi poškodbe na dodatnih treh objektih, zato je občina ministrstvu predlagala nadaljevanje sanacije plazu. V preteklosti so bile izdelane zgolj parcialne analize plazu, občina je izvedla geodetski posnetek celotnega območja plazu, da bi lahko na osnovi dodatnih raziskav pristopila k celovitejši in s tem učinkovitejši sanaciji.

Plaz je v zadnjem obdobju bolj aktiven

Zračni posnetki dokazujejo obstoj obsežnega enotnega plazu, ki sega vse od Slugove doline čez Laze proti dnu doline Kopačnica v skupni dolžini tri

kilometre in širini plazu do 400 metrov (v globino sega od 25 do 30 metrov), pri čemer se na dnu zoži na 70 metrov, površina je ocenjena na 105 hektarjev.

Doslej so zabeležili različno hitrost premikanja, ki je večja v zgornjem delu plazu. Na območju občinske ceste je hitrost premikanja približno tri, ponekod v Lazah pa celo 20 centimetrov na leto.

Plaz je v zadnjem obdobju postal bolj aktiven. Lani so tako že dvakrat (letos enkrat) popravljali vodovod. Veliko škodo je utrpel tudi lastnik, ki je bil primoran hlev porušiti, živino pa prodati. Na plazovitem območju naj bi se nahajalo štiri do pet stanovanjskih objektov v naseljih Laze, Robidnica in Leskovica.

Kot je povedala Elizabeta Rakovec, direktorica občinske uprave, je naša občina na pobudo civilne iniciative sklicala sestanek, kjer je vaščanom predstavila dosedanje delo in načrte za prihodnost. Vaščani (združeni v civilno iniciativo) so pripravljeni na sodelovanje in želijo biti o vseh aktivnostih, ki se izvajajo na območju plazu, obveščeni. Na občini so še povedali, da zaradi obsežnosti plazu ni možno določiti ukrepov sanacije, ki bi tolikšno gmoto plazenja lahko učinkovito v celoti in za stalno zaustavili.

Lidija Razložnik

Naslednja številka: 25. aprila

Vaše prispevke za naslednjo številko Podblegalskih novic pošljite do 15. aprila po elektronski pošti podblegask@novice@gmail.com ali na naslov: Uredništvo Podblegalskih novic, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas. Na ista naslova lahko pošiljate tudi informacije o prireditvah, ki jih organizirate. Prispevkov, ki jih bomo prejeli po tem datumu, ne bo mogoče objaviti!

Stik z županom

Župan je dosegljiv za vaša vprašanja, predloge in mnenja vsak torek in sredo. Če se boste želeli pri njem oglasiti osebno na občini (v časasnih prostorih v Todražu), se prej najavite pri tajnici na telefonsko številko 04/51-831-00 in povejte, približno koliko časa boste potrebovali, da boste dobili termin in vam ne bo treba čakati. Lahko se zgodi, da kdaj zaradi neodložljivih obveznosti kljub napovedanim uradnim uram ne bo dosegljiv, za kar se že vnaprej opravičuje in prosi za razumevanje. M. B.

Kdaj in kako do župana?

vsak torek	15 ^h – 17 ^h	po tel.: 051/384-433
vsako sredo	14 ^h – 17 ^h	na sedežu občine

Blagovna znamka Dedek Jaka in Babica Jerca

Vključevali bomo nove ponudnike in nove kakovostne izdelke

Visoka kakovost izdelkov in dobre senzorične lastnosti pomembno vplivajo na prodajne odločitve proizvajalcev, vsekakor pa so ključne pri odločitvi potrošnikov za nakup izdelkov. Za priključitev k naši blagovni znamki je ključno priznanje na senzoričnem ocenjevanju.

Verjamemo, da si proizvajalci oziroma ponudniki domačih izdelkov prizadevate doseči čim boljše kakovost vaših izdelkov, da veliko pozornosti namenjate izboru surovin in tehnološkemu postopkom. Prepričani smo, da vam mnenje ocenjevalne komisije o senzoričnih lastnostih vašega izdelka (videz, okus, vonj,

barva, struktura, bistrost ...), njena priporočila, kaj lahko še popravite pri sami tehnologiji in kje delate napake, lahko bistveno pomagajo pri vašem nadaljnjem delu in razvoju izdelkov znotraj predelovalne dejavnosti.

Svoje izdelke ste sicer že imeli možnost posredovati na ocenjevanje Dobrote slovenskih kmetij na Ptuj, v kolikor pa ste to zamudili ali pa vaš izdelek ni ustrezal kriterijem tega

ocenjevanja, lahko izdelke posredujete tudi na senzorični ocenjevanji na Biotehniško fakulteto v Ljubljani in Biotehniški center Naklo.

Na Biotehniški fakulteti ocenjujejo alkoholne pijače ter druge sadne in zelenjavne izdelke, v Biotehniškem centru Naklo pa pekovske, mlečne in mesne izdelke. Obe ocenjevanji

Naravni izdelki iz
škofjeloških
hribov

bosta potekali aprila, o točnem datumu bomo vse zainteresirane še obvestili.

Po izvedenih ocenjevanjih pa bo Razvojna agencija Sora objavila tudi javno povabilo za vključitev novih ponudnikov in novih izdelkov v blagovni znamki Dedek Jaka in Babica Jerca – Naravni izdelki iz škofjeloških hribov. Priznanje na senzoričnem ocenjevanju je namreč tudi pogoj za vključitev v znamki.

Vabljeni torej vsi, ki bi želeli preveriti kakovost svojih izdelkov, da nam posredujete te izdelke, povabilo pa velja tudi tistim, ki bi želeli svoje izdelke promovirati in tržiti znotraj blagovnih znamk Dedek Jaka in Babica Jerca, da se odzovete javnemu povabilu.

Dodatne informacije: Razvojna agencija Sora, Poljanska cesta 2, Škofja Loka, e-naslov: kristina.miklavcic@ra-sora.si, tel. št. 04/50-60-225.

Kristina Miklavčič

Pri posegih je treba upoštevati mnenje stroke

O delih na (in v) cerkvi v Čabračah smo poročali že lani, in to dvakrat, v julijski in decembrski številki. V zadnji je zapis o problematiki obnov te in še dveh cerkva v naši občini. Ker je bilo na objavljene članke kar nekaj emocionalnih odzivov, smo se za mnenje še enkrat obrnili na pristojne institucije.

Vse tri cerkve so z odlokom naše občine razglašene za spomenike lokalnega pomena in so pod zakonsko zaščito. Na decembrski članek se je odzval g. Gregor Luštrek, župnik Župnije Trata - Gorenja vas. Ker gre za kompleksno problematiko, smo se za dodatna in obširnejša pojasnila obrnili na pristojne ustanove. Institucija, ki bdi nad ustreznimi posegi pri obnovah stavb kulturne dediščine, je Zavod za varstvo

kulturne dediščine, zato smo nanje naslovili prošnjo, da podrobneje pojasnijo, kakšne so okoliščine obnov izpostavljenih cerkva in kaj so sami ugotovili pri pregledu na terenu. Prejeli smo precej dolg odgovor. Poslal ga je Modest Erbežnik z območne enote zavoda v Ljubljani, ki je konservator, odgovoren za nadzor in svetovanje pri posegih v kulturno dediščino na našem območju. Objavljamo ga v celoti.

Po prejemu dopisa smo se obrnili še na nadškofijo v Ljubljani, kamor smo naslovili naslednja vprašanja:

Kakšno je vaše mnenje o tem, kar se dogaja z obnovo ne le ene, ampak več cerkva v naši Poljanski dolini, na kar so opozorili tudi na Zavodu? Ali je mogoče, da je to problem tudi drugod po državi in zakaj do tega prihaja? Kdo tu ni opravil svojega dela tako, kot bi ga moral?

Tudi njihov odgovor si lahko preberete v celoti. Odgovoril je Boštjan Prevc iz Tiskovnega urada Nadškofije Ljubljana.

Uredništvo Podblegaških novic

V odgovoru na prispevek g. Gregorja Luštreka, župnika Župnije Trata - Gorenja vas, bi kot pristojna institucija za varstvo kulturne dediščine (Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana, Tržaška 4, Ljubljana) želeli pojasniti nekaj okoliščin in postopkov v zvezi z »obnovo« cerkve sv. Jedrti v Čabračah.

Foto: arhiv ZVKDS

Rovokopač sredi cerkve

Vsekakor je vsaka obnova spomenika in vloženi trud za ohranitev opredeljenih spomeniških lastnosti razglašenega spomenika (ali dediščine), v tem primeru cerkve sv. Jedrti v Čabračah, Čabrače – Cerkev sv. Jedrti, EŠD 2583, dobrodošla in zaželena v smislu ohranjanja nepremične kulturne dediščine, vendar je pričujoča obnova potekala brez zakonsko predpisanih postopkov pred pričetkom obnove kot tudi sodelovanja med župnikom in izvajalci med potekom del.

Na tem mestu bi bilo smotno pojasniti osnovne postopke za predhodne strokovne usmeritve lastnikom, investitorjem in občanom pred odločitvijo za obnovo objektov, ki so evidentirani kot objekti kulturne dediščine; morda se bo komu zazdelo, da je spet na pohodu birokracija,

Na bregu ležijo deli kamnitih stopnic, eni izmed najstarejših izdelkov iz hotaveljčana.

vendar nam je kot pristojni službi za varovanje kulturne dediščine z zakonom (ZVKD-1) naloženo strokovno postopanje, skladno z določili zakona, ki posledično zavezuje tudi lastnike oziroma investitorje, ki se lotevajo obnovitvenih del na spomenikih in dediščini; hkrati tudi obveščamo vse lastnike in investitorje, ki nameravajo obnavljati objekte, ovrednotene kot dediščina ali spomenik, da je vsa strokovna pomoč s strani ZVKDS brezplačna (tudi kulturnovarstveni pogoji, soglasja, svetovanje, nadzor in pomoč na terenu; hkrati je na tem mestu potrebno pojasniti, da kot pristojna služba za ohranjanje dediščine

ne razpolagamo s kakršnimi koli finančnimi sredstvi za obnovo spomenikov).

Kronologija dogajanja v zvezi z cerkvijo v Čabračah očitno sega že v začetek leta 2013, ko je bil izdelan projekt Projektivnega podjetja Kranj, ob koncu leta 2013 (!) pa so se dela že izvajala; če so poškodbe (razpoke, ki so dokazano dokumentirane že vsaj 49 let) zahtevale čimprejšnjo obnovo (kot navaja g. Gregor Luštrek v članku), se zdi nerazumljivo in neodgovorno ravnanje investitorja, ki predhodno ni preveril zakonskih določil o posegih v spomenike, imel pa je na pretek časa za ureditev dokumentacije (za pridobitev kulturnovarstvenih pogojev po prejemu vloge je določen 30-dnevni rok in posledično za pridobitev kulturnovarstvenega soglasja 15-dnevni rok, v praksi pa izdaja dokumenta ne traja več kot 10–14 dni; za ogled zadostuje tudi predhodni klic po telefonu, saj smo na voljo vsak delovni dan od 7.00 do 15.00, tel. št. 01/24-10-700).

Kulturnovarstveni pogoji so po zakonu obvezni za vsak poseg v spomenik (ali dediščino) in določajo postopke in načine obnove ter priprave potrebne dokumentacije za obnovo in so osnova za pridobitev kulturnovarstvenega soglasja.

Pri obnovi cerkve v Čabračah je prišlo do nedopustnih kršitev zakona (ZVKD-1) in posegov, ki so bistveno degradirali ovrednotene

lastnosti spomenika (v dosedANJI konservatorski praksi še nisem videl rovokopača sredi cerkve pri »opravljanju arheoloških raziskav«, gmadenju gradbenega materiala in vreč cementa, naslonjenih na oltar, pod korom pa do višine približno 2 m (vreče cementa Salonit Anhovo, tip 42.5 osnovni), kar nas ob odsotnosti obveznega strokovnega nadzora napeljuje na ugotovitev, da vgrajeni in uporabljeni materiali niso v skladu z natančno opredeljenimi in navedenimi v projektu Projektivnega podjetja Kranj, kjer je na več mestih tudi izražena zahteva po sprotnem strokovnem nadzoru in usklajevanju del s pristojno organizacijo za varstvo kulturne dediščine.

Investitor navaja, da je bil že marca 2013 izdelan PZI Projektivnega podjetja Kranj, dela pa so se pričela konec leta 2013, kar zgovorno kaže na »nujnost takojšnjih obnovitvenih del zaradi ogroženosti«; investitor je imel za obvestilo o nameravanih posegih ZVKDS in pridobitev kulturnovarstvenih pogojev najmanj eno leto časa; kulturnovarstveni pogoji, kot že omenjeno, določajo način, postopke in dopustne posege v spomenik in posamezne spomeniško ovrednotene dele spomenika.

O obsežnih gradbenih delih smo bili obveščeni šele marca 2014, predstavnik ZVKDS pa je 20. marca 2014 opravil razgovor z investitorjem, si ogledal projektno dokumentacijo in opravil skupni terenski ogled del v cerkvi; od investitorja smo

Foto: arhiv ZVKDS

Vreče cementa, naslonjene ob stranski oltar

Foto: arhiv ZVKDS

Cerkev sv. Križa na Dolenjem Brdu nad Srednjo vasjo sredi 20. stoletja

zahtevali, da za že začeta dela pridobi kulturnovarstvene pogoje in predloži projektno dokumentacijo, česar ni storil do jeseni 2014, ko smo posredovali prijavo nedovoljenih del Inšpektoratu RS za kulturo in medije, Metelkova 4, 1000 Ljubljana.

Predstavnica Inšpektorata RS za kulturo in medije je na podlagi prijave 14. novembra 2014 opravila inšpekcijski ogled objekta in investitorju posredovala zapisnik št. 0612-081/2014-6, 01. 12. 2014, kjer ugotavlja, da je investitor »zaradi nujnosti posegov in preprečitve nastajanja dodatne škode« z deli pričel pred izdajo kulturnovarstvenih pogojev in soglasja; inšpektorica obenem ugotavlja, da je dela izvedel v korist objekta in s tem preprečil nastajanje nove škode na cerkvi ter da z izvedenimi deli ni nastala večja ali nepopravljiva škoda na kulturnem spomeniku.

Z izjavo inšpekcije se nikakor ne moremo strinjati, ker je šlo pri izvedbi del za temeljite posege v gradbeno strukturo in sestavine cerkve (za kar je potrebno tudi gradbeno dovoljenje), notranjo opremo in posamezne arhitekturne elemente, ki so bili ob delih tudi poškodovani, odstranjeni in zavrženi: zidana menza zunanjega oltarja ob vhodu, kamnita stopnica iz hotaveljčana na stiku ladje in prezbiterija (glej: Hotaveljčan skozi čas, Anton Ramovš, Emilijan Cevc, Bogdan Kladnik, Marmor 1995), spremenjene stopnice na kor ...

Inšpekcija v opozorilu investitorju nalaga, da najkasneje v roku enega meseca po prejemu opozorila zaprosi ZVKDS OE Ljubljana za izdajo kulturnovarstvenih pogojev in en mesec po izdaji le-teh za izdajo kulturnovarstvenega soglasja.

Investitor je 5. januarja 2015 posredoval ZVKDS OE Ljubljana vlogo za pridobitev kulturnovarstvenih pogojev, ki smo jih 22. januarja 2015 posredovali investitorju (KVP št. 35102-0002/2015/2); v skladu z opozorilom je bil investitor dolžan po izdaji in prejemu KVP in posledično izpolniti zahtevo zaprositi za

Nov nadstrešek pri cerkvi sv. Križa na Dolenjem Brdu

izdajo kulturnovarstvenega soglasja, česar v predpisanem roku ni storil.

Hkrati v članku Podblegaških novic zmotno navaja, da je zavod izdal kulturnovarstvene pogoje, »iz katerih je razvidno, da je projekt, po katerem delamo, dobro pripravljen in da so izpolnjeni vsi pogoji za uspešno sanacijo«; iz vseh zgoraj navedenih dejstev izhaja, da investitor določil v izdanih kulturnovarstvenih pogojih ne razume (ali noče razumeti) in jih ni upošteval (izpolnil), v predpisanem roku pa tudi ni zaprosil za izdajo kulturnovarstvenega soglasja (za kar so potrebne izpolnjene zahteve kulturnovarstvenih pogojev); smatramo, da je s tem podana podlaga za ukrepanje inšpekcije po določbi 3. odstavka 33. člena ZIN in odreditev drugih ukrepov v skladu z zakonom.

Naj opozorimo, da je prišlo v drugi polovici novembra 2014 še do nerazumljivega poseka zdravih dreves (lip) ob cerkvi in je zdaj ob lanskem obsežnem žledolomu (ki ga uvrščamo med naravne nesreče!) golosek popoln; za »dosežek« se pobudnikom in izvajalcem barbarskega dejanja verjetno ne bo skrivil niti las na glavi.

Na tem mestu bi želeli opozoriti, da cerkev v Čabračah ni osamljen primer posegov v spomenike lokalnega pomena na tem območju; gre za posege v cerkvi na Malenskem vrhu (Malenski vrh – Cerkev

Foto: arhiv ZVKDS

Dolenje Brdo – na mestu umetnine visokega baroka je sedaj tole.

Foto: arhiv ZVKDS

Malenski vrh – gotski portal nekoč

Foto: arhiv ZVKDS

Malenski vrh – ostanki portala po posegih

Marijinega vnebovzjetja, EŠD 2150) in cerkvi sv. Križa na Dolenjem Brdu nad Srednjo vasjo (Srednja vas pri Poljanah – Cerkev sv. Križa, EŠD 2146).

Cerkev na Malenskem vrhu se »obnavlja« brez predhodnih obvestil ZVKDS, pridobitve kulturnovarstvenih pogojev in soglasja; uničenje kamnitega gotskega portala, nestrokovno, s cementom grobo zamazani stiki med kamnitimi segmenti kamnite baze zvonika in dela cerkve in uničena lesena stena s kovano mrežo v lopi so prijavljeni Inšpektoratu RS za kulturo in medije.

Na cerkvi sv. Križa na Dolenjem Brdu nad Srednjo vasjo se je podpisani »restavrador in umetnik« Tone Tušek lotil preslikave (uničenja) Križanja na glavni fasadi in križevega pota v zunanjih nišah, ki ju je v 18. stoletju naslikal priznani slikar te regije Anton Tušek. Leseni nadstrešek preko celotne širine fasade z izvedbo in barvami vrat spominja na oblikovanje »saloonov«, značilnih za divji zahod (resnici na ljubo tudi prejšnji ni bil ustrezen; za zamenjavo in oblikovanje primerne oblike (v obliki kulturnovarstvenih pogojev) je pristojna organizacija ZVKDS OE Ljubljana, Tržaška 4.

Za ZVKDS OE Ljubljana Modest Erbežnik

Odgovor nadškofije glede obnove čabraške cerkve

Na vašo elektronsko prošnjo po komentiranju poteka obnove podružnične cerkve sv. Jdrti v Čabračah (Župnija Trata - Gorenja vas) lahko povemo, da se je pred obnovo župnik Gregor Luštrek maja 2013 s prošnjo za dovoljenje za obnovo navedene cerkve obrnil na Gospodarsko komisijo Nadškofije Ljubljana, ki je dala dovoljenje za obnovo, s prošnjo, da predhodno pridobi tudi potrebno kulturnovarstveno soglasje Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije (ZVKDS). Župnik tega ni storil, zato je Inšpektorat RS za kulturo in medije po uradni dolžnosti novembra 2014 opravil ogled. Župnik je bil naprošen, da poda izjavo, kar je storil. Inšpektorat je ugotovil, da je bil poseg izveden v korist objekta in je s tem preprečil nastajanje nove škode. Torej je bil župnikov namen dober in moralno neoporečen. Na podlagi ogleda in župnikovega pojasnila je bil izrečen preventivni ukrep, da naknadno pridobi potrebna soglasja ZVKDS. O predmetni zadevi je januarja 2015 razpravljala tudi Umetnostno-gradbeni svet Nadškofije Ljubljana, ki je župnika pozval, naj upošteva naročilo inšpektorata in v zapovedanem roku pridobi potrebna soglasja. Kulturnovarstvenih pogojev, ki so bili po besedah Modesta Erbežnika izdani 22. januarja 2015, ne poznamo, zato jih ne moremo komentirati, hkrati tudi ne vemo, zakaj župnik po prejemu kulturnovarstvenih pogojev ni zaprosil še za kulturnovarstveno soglasje.

Vsekakor bi si želeli, da v teh ekonomsko zahtevnih časih državne ustanove na zasebne investicije v obnovo in vzdrževanje kulturne dediščine našega prostora in naroda gledajo z vidika dobronamernosti in ne barbarskega dejanja. Brez župnikove zavzetosti ter skrbnosti in delavnosti župljanov bi cerkev sv. Jdrti propadala naprej, škoda bi bila iz leta v leto večja.

Boštjan Prevc

»Skupine starejših za samopomoč so kot nadomestna družina«

Osamljenost je pogosta težava starejših, ki po smrti partnerja velikokrat ostanejo sami, mlajše generacije pa v hitrem tempu življenja in številnih obveznostih težko najdejo čas za druženje. Trenutno v okviru Krajevnega odbora Rdečega križa (KORK) Gorenja vas delujeta dve skupini starejših za samopomoč, septembra pa bodo ustanovili še tretjo.

Predsednica KORK Gorenja vas Marija Knafelj je povedala, da je dandanes posameznik vedno bolj osamljen, čeprav ne živi sam. »Prav to je pogosto razlog za obremenjujoče dogajanje v tretjem življenjskem obdobju. Čedalje redkejši stiki z drugimi, osebne izgube, zdravstvene omejitve in še številni drugi razlogi pogosto vodijo v izključitev iz vsakdanjega stika s sebi enakimi,« je pojasnila razloge za osamljenost. Zato je namen srečevanja in vključevanja v skupine starejših za samopomoč predvsem socializacija, ki postane nekaj izjemno lepega, spodbujajočega za vse. »Udeleženci se lahko v teh skupinah pogovorijo, se podpirajo

in so sprejeti taki, kot so. Razumevanje, sočutje, podpora v težkih osebnih preizkušnjah, pogovor, izmenjava izkušenj, znanj, modrosti, krepitev prijateljstva, medsebojna pomoč – to je le nekaj razlogov, da so te skupine vredne vse pohvale v vseh okoljih bivanja,« je dodala Knafljeva. V okviru KORK Gorenja vas je prva taka skupina začela delovati že pred leti in jo vodi Breda Bogataj, novembra lani je še eno ustanovila Cilka Bohinc, septembra pa bo na Hotavljah v novem gasilskem domu začela

delovati še tretja, ki jo bo vodila Marija Knafelj.

Od septembra tudi tretja skupina

Kot je dodala Knafljeva, skupine najbolj delujejo, če je v njej med osem in 12 ljudi, ki se srečujejo enkrat tedensko ob isti uri v istih prostorih. K udeležbi v novi skupini bodo z vabilom povabili starejše od 65 let po priporočilu tistih, ki so že vključeni v tako skupino. Če bo zanimanja več kot le za eno skupino, bodo z veseljem odprli še kakšno, saj Knafljeva poudarja, da je druženje v takih skupinah vsestransko spodbudno za vse vključene. Skupino lahko vodi vsak, ki ima izostren

Druženje na tradicionalnem kosilu

KORK Gorenja vas vabi starejše občane na tradicionalno kosilo s kratkim kulturnim programom, ki bo 10. maja 2015 po drugi sveti maši v Leskovici. Eno nedeljo kasneje, torej 17. maja 2015, prav tako po drugi sveti maši, pa organizirajo kosilo in druženje tudi v OŠ Ivana Tavčarja v Gorenji vasi.

občutek za soljudi ter jih razume v njihovih svetlih in težjih trenutkih v življenju. Formalno pa je treba opraviti izobraževanje za voditelje, ki ga izvaja več organizacij, med njimi tudi Zveza društev za socialno gerontologijo Slovenije, in traja dobro leto dni. Nedavno sta tako izobraževanje končali tudi Bohinčeva in Knafljeva.

Osnovna dejavnost je pogovor

Srečanja vključujejo vsakovrstne aktivnosti, ob klepetu, čaju ali kavici se običajno, kot reče Knafljeva v hecu, spravi v red skoraj ves svet. »Obujanje starih običajev, različne teme, za katere se dogovorimo sproti, krajši izleti, pohodi, zelišča; tisoč in ena možnost sodelovanja pri aktivnem staranju. Temeljna dejavnost pa je pogovor. Neguje se kulturo poslušanja, izogiba se ocenjevanju in kritiziranju. Pomembno je tudi zavedanje, da je starost enako smiselno obdobje življenja kot mladost in srednja leta. Negujemo spoštovanje, sodelovanje, enakopravnost, sočutje, samopomoč, samostojnost, možnost izbire, toleranco do drugače mislečih, spoštovanje človekove enkratnosti in dostojanstva.«

Udeležence so večinoma le ženske, čeprav je druženje namenjeno tudi moškim, njihovi odzivi pa so pozitivni. Za vključene v taka srečanja je to pogosto nadomestna družina, mesto, kjer je človek sprejet in podprt tak, kot je, z vsemi svojimi stiskami in težavami, omejitvami in osamljenostjo. In kot zaključki Knafljeva: česa si starejši človek poleg zdravja lahko še želi, razen medsebojne pomoči, zaupnosti, ki ostane v skupini, spodbude in veselih trenutkov?

Tina Dolenc

Mladinski svet Slovenije

Kdo bo naj prostovoljec leta 2014?

Mladinski svet Slovenije (MSS) letos že trinajstič zapored razpisuje natečaj Prostovoljec leta, v okviru katerega bodo izbirali najboljše prostovoljke, prostovoljce, prostovoljski projekt, naj mladinskega voditelja oziroma voditeljico in naj mladinski projekt za preteklo leto. Projekt poteka pod častnim pokroviteljstvom predsednika RS Boruta Pahorja.

Leto 2014 je zaznamovalo prostovoljstvo. V januarju in februarju je velik del Slovenije prizadel žled; spomladi in poleti so poplave prizadele nekatere balkanske države; skozi vse leto smo bili priča vse večji revščini, ki še posebej prizadene družine oziroma starše, ko svojim otrokom ne morejo zagotoviti niti najnujnejšega. To so morda le najvidnejša dogajanja, kjer so na pomoč priskočile prostovoljske organizacije s področja civilne zaščite in humanitarne organizacije ter številni prostovoljci in donatorji. To še zdaleč ni vse, kar so naredile te in številne druge organizacije za lajšanje naših vsakodnevnih težav ter za večjo kakovost življenja tako pri nas kot izven meja Slovenije.

Prav zato letos MSS pričakuje izjemen odziv tudi v okviru natečaja Prostovoljec leta.

Zaključna prireditev bo junija

K prijavi v natečaj vabijo vse nevladne organizacije, javne institucije, neformalne skupine in posameznike; skratka vse, ki so v svoje dejavnosti v letu 2014 vključevali prostovoljstvo. Pri posameznikih bodo izbirali najboljše v šestih kategorijah: naj prostovoljko in naj prostovoljca v starostnih skupinah do 19 let, od 20 do 30 let in nad 30 let, izbrali pa bodo tudi naj mladinskega voditelja oziroma voditeljico. Pri projektih pa bodo izbirali naj prostovoljski projekt, ki bo prejel prenosno ragljo, ter naj

mladinski projekt. Pri projektih šteje kakršna koli organizirana aktivnost, pri kateri je sodelovalo več ljudi, in ni nujno, da gre za projekt v strogo administrativnem smislu.

Rok za prijave je 10. april 2015.

Vse prijavljene prostovoljce in predstavnike sodelujočih organizacij bodo po izteku natečaja, predvidoma v juniju, povabili na zaključno prireditev, kjer bodo podelili nazive in priznanja izbranim prostovoljcem in projektom.

P. N.

Predlagajte tudi vi naj prostovoljca/-ko in naj prostovoljski projekt

Celotno besedilo natečaja s prijavnici je na voljo na www.mms.si. Izpolnjeno prijavnico lahko pošljete na elektronski naslov prostovoljec@mms.si ali po navadni pošti na Mladinski svet Slovenije, Dunajska 5, 1000 Ljubljana. Na ovojnici naj bo še pripis 'Naj prostovoljec leta 2014'. Več informacij dobite tudi na prostovoljstvo@mms.si ali na tel. št. 01/425-60-55 (Tanja Baumkirher).

Šest bronastih znakov v našo občino

V Preddvoru so 1. marca ob dnevu civilne zaščite že tradicionalno podelili nagrade in priznanja najzaslužnejšim posameznikom in društvom na Gorenjskem – kar nekaj jih je šlo tudi v roke naših občanov.

Štab Civilne zaščite za Gorenjsko je letos podelil 107 bronastih, devet srebrnih in šest zlatih znakov ter dve plaketi za življenjsko delo, posebne zasluge in izjemne uspehe pri zaščiti in reševanju ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine ter varovanja okolja ob naravnih in drugih nesrečah. Slavnostni govornik je bil generalni direktor Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje Darko But.

Preteklo leto je bilo za pripadnike sil za zaščito in reševanje izjemno pestro. V februarju je Slovenijo prizadel žledolom, čez leto pa še štiri večje poplave. Za požrtvovalnost in uspešno delo pri odpravljanju posledic naravnih nesreč so posameznikom oziroma društvom iz naše občine podelili bronasta priznanja. Ta sicer podeljujejo za enkratna dejanja tistim posameznikom in organizacijam, ki so se s svojimi dejanji v preteklem letu posebej izkazali. Prejemniki omenjenega znaka so: Štab Civilne zaščite Občine Gorenja vas - Poljane, Roman Kokalj – poveljnik Občinskega gasilskega poveljstva (OGP), Jure Trlep – poveljnik PGD Gorenja vas, Matjaž Rudolf – poveljnik PGD Poljane, Boštjan Peternej – poveljnik PGD Sovodenj, in Radioklub Marmor Hotavlje (RKMH). Kaj so nam nagrajenci in predstavniki nagradjenih društev povedali po podelitvi, si lahko prebere spodaj.

Namen dneva civilne zaščite je v javnosti krepitev zavesti o ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami. Prav tako pa tudi krepitev zavesti o vlogi civilne zaščite pri varstvu pred različnimi nesrečami in poudariti pomen mednarodnega sodelovanja za zaščito človeka in njegovega okolja.

vseh krajanov oziroma občanov. Poudariti moram, da smo za to priznanje zaslužni vsi gasilci PGD Sovodenj, ki smo v preteklem letu posredovali pri odpravljanju posledic žleda in poplav v naši občini. Tudi po prejemu tega priznanja ne bomo 'zaspali' na lovorikah, ampak se bomo še naprej trudili po naših najboljših močeh, da bomo v primeru nesreč čim bolj učinkovito posredovali.«

Pavle Razložnik, poveljnik Štaba Civilne zaščite Občine Gorenja vas - Poljane:

»Podeljeno priznanje smatram kot zahvalo za delo celotnega štaba in občinske uprave v času dveh največjih naravnih nesreč, ki sta našo občino prizadeli v preteklem letu. Le usklajeno delo prinaša hitrejšo rešitve. Razsežnosti omenjenih nesreč bi opravičevale še več priznanj tistim, ki so sodelovali v prvih dneh po nesrečah in tudi še kasneje, vendar bi preveliko število priznanj razvrednotilo njihov pomen.«

Roman Kokalj, poveljnik OGP Občine Gorenja vas - Poljane:

»Bronasti znak je zahvala za delo, ki sem ga opravil v preteklem letu v naravnih nesrečah, ki so prizadele našo občino. Bil bi neiskren, če bi dejal, da mi podeljeno priznanje ne laska, je pa to tudi priznanje vsem mojim gasilcem, ki sem jim poveljeval. Še vedno sem mnenja, da brez požrtvovalnih ljudi, ki sem jih vodil, tega priznanja ne bi bilo. Vsa zahvala gre tudi njim, predvsem pa operativnim gasilcem PGD Trebija, ki so opravili veliko in zelo pomembno delo, pa so bili žal pozabljeni, kar mi ni všeč, zato ima to priznanje tudi rahlo grenak priokus.«

Boštjan Peternej, poveljnik PGD Sovodenj: »Bronasti znak civilne zaščite je še potrditev, da vsa ta leta delamo prav in v dobro

Jure Trlep, poveljnik PGD Gorenja vas:

»Priznanje je potrditev, da je bilo moje delo in delo operativne enote PGD Gorenja vas v preteklem letu opazno. Sicer osebno mislim, da priznanje ni namenjeno zgolj meni, temveč celotni ekipi PGD Gorenja vas, ki je v lanskem letu imela precej dela na področju zaščite in reševanja, predvsem smo svojo moč in znanje pokazali v žledu in oktobrskih poplavah.«

Matjaž Rudolf, poveljnik PGD Poljane:

»Priznanje ima tako osebni kot društveni pomen. Zavedam se, da ob takšnih naravnih nesrečah en sam človek ne pomeni nič. Če pa imaš ob sebi dobro usposobljeno vodstveno ekipo in dobro ekipo operativnih članov, je to izjemnega pomena.«

Dejan Novak, predsednik RKMH: »V klubu se zavedamo, da brez tako dobre in uigrane ekipe ne bi zmogli tako uspešno sodelovati in delovati ob žledolomu. To je priznanje tako za sam klub kot tudi vse člane oziroma predvsem tiste, ki so brez pomisleka takoj priskočili na pomoč in doma pustili otroke, punce, žene ter tudi službo za nekaj časa postavili na stranski tir. Med drugim je to tudi priznanje, da smo na pravi poti in da vse dosedanje delo ni bilo zaman.«

Lidija Razložnik

Zbiranje hrane, oblačil in obutve

Spomladansko čiščenje je kot nalašč za to, da iz omara potegnemo vsa tista oblačila, ki jih ne nameravamo več nositi. Če so oblačila in obutev, posteljnina, zavese in brisače ter igrače še v dobrem stanju, Krajevni odbor Rdečega križa (KORK) Gorenja vas vabi, da jih oddamo na zbiralni akciji, ki bo potekala v torek, 7. aprila 2015, ves dan, v Gostilni Pr' sedmic v Gorenji vasi.

Še vedno pa lahko občani oddajo tudi hrano in druge izdelke v nakupovalne vozičke, ki stojijo v trgovinah Mercator in Kmetijska zadruga v Gorenji vasi. KORK Gorenja vas tako zbrano hrano in druge izdelke razdeli med občane, ki jim življenjske okoliščine niso tako naklonjene. Že vnaprej se zahvaljujejo za darovane izdelke. T. D.

Ugodni krediti za podjetja in dopolnilne dejavnosti na kmetijah v škofjeloških občinah

V okviru Kreditne sheme, v katero svoja finančna sredstva združujejo občine Gorenja vas - Poljane, Škofja Loka, Železniki in Žiri ter Območna obrtno-podjetniška zbornica Škofja Loka, je objavljen razpis, v okviru katerega je podjetjem in tistim, ki opravljajo dopolnilno dejavnost na kmetijah, omogočeno ugodno kreditiranje njihove dejavnosti.

Dolgoročni krediti se v okviru razpisa dodeljujejo za obdobje do 10 let, po obrestni meri 6-mesečni EURIBOR + 2,9 % p.a.

Pridobite jih lahko za:

- nakup stavbnega zemljišča in njegovo komunalno opremo,

- nakup, graditev in adaptacijo poslovnih prostorov ter

- nakup opreme in kmetijske mehanizacije.

Posamezen prosilec lahko v koledarskem letu pridobi največ 50.000 evrov, pri tem pa je pomembno, da najmanj 30 % celotne investicije podjetje ali dopolnilna dejavnost na kmetiji pridobi iz lastnih virov.

Prav tako so v okviru Kreditne sheme na voljo sredstva za kratkoročne kredite, za financiranje tekočega poslovanja, po obrestni meri 2,5 % p.a. fiksno, nominalno.

Za podrobnejše informacije se obrnite na Razvojno agencijo Sora, d.o.o., Poljanska c. 2, Škofja Loka, tel. št. 04/50-60-220.

Že domačo dvorano so napolnili več kot dvakrat

Gledališko ustvarjanje ima na Sovodnju dolgo tradicijo. Viri dokazujejo, da so že v letih pred drugo vojno in po njej v Prosvetnem društvu v Novi Oselici in Sokolskem društvu na Sovodnju odigrali po več predstav med letom, nekaj tudi zaradi rivalstva. Letos navdušujejo s Hotelom non Paradiso in Kmečko komedijo.

Foto: Maša Kokalj

Kmečka komedija

Lani in letos so v igralski skupini KUD Neč Bat Teater pripravili po dve predstavi, a samo zato, ker je na razpolago toliko ljubiteljev tovrstnega ustvarjanja in druženja. Mentorstvo Lenarta Šifrarja je pripomoglo, da k delu pristopajo na inovativen način. Z besedilom, zapleti, stopnjevanji, razpleti, zabavnimi vložki in dovtipi tako rekoč rastejo od prve ideje. Gradijo, preizkušajo različne dogodke, popravljajo in se držijo približno načrtane poti strokovnega vodje. Življenje ponuja številne teme za avtorske igre, zato so v prvi predstavi Hotel non paradiso uspešno povezali novodobna hotelirja, slavno pevsko divo in njenega asistenta, dobitnika Nobelove nagrade, otroško pisateljico, slavnega mopedista in vaškega heroja. Kdo vse hodi po tem svetu, kako zlahka se v drugačni luči predstavlja ljudem in kaj v resnici je, smo gledalci spoznali na koncu predstave, ki je (žal) postregla tudi z nekaj nasilja.

V drugi predstavi so naredili komedijo na kmečkem turizmu. Vsak lik prinaša posebnosti, vloge so odlično odigrali, v ospredju pa sta dve ženski, lastnica kmečkega turizma in soseda Reza. Tudi v to igro so (žal) vpletli nasilje nad človeškim bitjem, le v različici, ki je doslej še niso uporabili. Predstava je odmevna, verjetno prav zaradi kmečke tematike, 'poštenosti', in, kot piše v gledališkem listu, gledalca večkrat spomni na soseda kot na samega sebe. Akterjem igre na odru so vedno v podporo tudi člani tehnične ekipe, ki je bila tokrat kar številna.

Polne dvorane in navdušenje gledalcev

Domačo dvorano je dvakrat napolnil Hotel, Kmečka komedija tudi ob tretji ponovitvi. Lučine, Črni Vrh nad Idrijo, Stražišče pri Kranju, Poče, Hotavlje, Sveti Duh, Sorica, Vrh Svetih Treh Kraljev oziroma Trebija, Kobarid, Godovič, Besnica in Ravne pri Cerknem so

bili ali še bodo kraji gostovanj. Doslej so jih gledalci povsod lepo sprejeli, gódirle pa so jim tudi številne pohvale.

Martina Obed gleda na življenje in kulturo zelo stvarno: »Vse se da, če imaš željo in voljo, tudi če imaš že družino. Igralska ekipa ne bi mogla biti boljša, kot je letošnja. Med seboj si pomagamo, se spodbujamo. Dobro je, da se vključujejo novi igralci, kakšen potem prav preseneči. O liku šefice kmečkega turizma sem sprva mislila, da bo samo prijazna, dobra oseba, pa se je tako obrnilo, da je postala 'žleht'. Igrala sem z lahkoto in res sem zelo

uživala. Šefica kmečkega turizma? Mogoče bom enkrat tudi zares!«

Aleš Čefarin je že večkrat stal na gledaliških odrih, saj je igral v igralski skupini v Otaležu in tudi že na Sovodnju. O letošnjem dogajanju je povedal: »V skupini se zelo dobro razumemo. Vzdušje je pravo, organizacija dobra. Tudi mladi znamo biti resni in delavni. Meni so zelo pomagale delavnice o izražanju, pozornosti do drugih in igri na odru, ki jih je pred leti vodil Dekleva.«

Jasmina Kacin je bila ena od letošnjih debitantk: »Za igranje me je navdušila sestra Nina. Lani sem skupino spremljala na gostovanjih. Všeč mi je bila tudi povezanost skupine, pa sem se odločila. Soigralci so me lepo sprejeli.«

Katarina Burnik: »Moj lik je priden, ponižen, hoče dobro, brez prepirov, najde način, da ima dobre odnose z obema staršema, čeprav ločenima. Ne morem oziroma ne smem ugoditi obema, a ko sem na odru, odigram situacijo. Po nekaj igrah vsak pri sebi ugotovi, kako bolje zaigrati, kaj je bolje izpustiti in kaj dodati. Spreminjamo le malenkosti.«

Milka Burnik

Foto: Maša Kokalj

Iz predstave Hotel non paradiso

Ob 100-letnici smrti Luke Pintarja

Že v prejšnji številki smo pisali o Luki Pintarju, zagotovo enem najbolj znanih Hotaveljcev pa tudi Poljancev. Če smo omenili, da je bil literarni zgodovinar, jezikoslovec in bibliotekar, ne smemo pozabiti omeniti, da je bil tudi med pobudniki ustanovitve prvega kluba fotografov amaterjev Slovenije pred 125. leti in prvi blagajnik (prvi predsednik je bil Ivan Šubic, po rodu iz Poljan). Jubilej sta KUD dr. Ivan Tavčar Poljane in Foto klub Anton Ažbe Škofja Loka posebej slovesno obeležila pred kratkim v Škofji Loki. Ob tej priložnosti je izšla tudi posebna zgibanka. O Luki Pintarju je v njej poseben članek napisala Helena Janežič, sicer strokovna delavka v NUK-u, po očetu pa Hotaveljka. Z njenim privoljenjem ga objavljamo tudi v Podblegaških novicah.

Rodil se je 15. oktobra 1857 na Hotavljah (danes hišna št. 1) v Poljanski dolini, staršema Janezu in Mariji, rojeni Justin. Po domače se je pri hiši reklo Preserc. V Gorenji vasi je Pintar obiskoval prve razrede osnovne šole, višje šole pa v Škofji Loki. Kot dvanajstleten fantič je bil 1869 poslan na ljubljansko gimnazijo in bil v nižjih razredih med odličnjaki. Gimnazijo je zaključil 1877 in nato odšel na študij v Gradec. Tam je poslušal klasično filologijo ter slavistična predavanja svojega rojaka iz Poljanske doline, profesorja Gregorja Kreka iz Četene Ravni. 1883 je študij zaključil z izpitom iz latinščine in grščine kot glavnih predmetov, z nemškim in slovenskim učenim jezikom.

Sledilo je poskusno leto na ljubljanski gimnaziji, kjer je nato šest let služboval kot suplent. 1890 je postal pravi učitelj, nato profesor na gimnaziji v Novem mestu, hkrati pa je opravljal še delo okrajnega ljudskega šolskega nadzornika. Sam teh osem let omenja kot najsrečnejša leta svojega življenja.

14. aprila 1898 je bil z odlokom naučnega ministrstva imenovan za skriptorja v c. kr. Študijski knjižnici, naslednici ljubljanske licejske knjižnice. V tako imenovani Licejki, kakor so ljudje še vedno imenovali predhodnico današnje Narodne in univerzitetne knjižnice, je nasledil delo, ki ga je pred njim opravljal Fran Levstik. Poleg tega je nekaj ur na teden poučeval na I. državnii gimnaziji.

Leta 1895 je na velikonočno jutro Ljubljano zamajal potres. Tudi stavba Študijske knjižnice je bila prizadejana in knjižnične zaklade so razselili na več lokacij. Glavnina selitve in urejanja knjižnice je bila skriptorjevo delo. Ko je leta 1909 umrl dotodanji kustos Študijske knjižnice, Konrad Stefan, ga je nasledil Pintar in kmalu postal tudi ravnatelj zavoda. Skrbno in uspešno ga je vodil vse do svoje smrti leta 1915. Med pomembnimi pridobitvami njegove dobe je prav gotovo dragocena Prešernova rokopisna ostalina, ki jo je na Pintarjevo prošnjo 1905 knjižnici poklonil njen lastnik Bamberg in danes velja za eno največjih dragocenosti Narodne in univerzitetne knjižnice.

Pintar se je tudi že zgodaj začel poizkušati v književnem ustvarjanju. Prve pesmi je objavljaval v gimnazijskem glasilu, nato pa zasledimo njegovo poezijo in črtice v Stritarjevem Zvonu in kasneje v Ljubljanskem zvonu. Večina je bila objavljena pod kraticami S. P. H., ki skrivajo ime Svitoslav Pintar Hotaveljski. Prav tako je iz nemščine prevedel nekaj veseloiger in dram in s tem zaključil svojo leposlovno žetev. Tedaj

Foto: arhiv NUK-a

se je posvečal slovenskemu jezikoslovju in slovstveni zgodovini.

Skoraj 20 let se je izdatno ukvarjal z življenjem in delom Franceta Prešerna, predvsem pa je poskrbel za korektno izdajo in komentar njegovih poezij. Ob 100-letnici pesnikovega rojstva so Poezije izšle v t. i. 'krasotni izdaji' in manj bogati, a po izvodih številčnejši 'ljudski izdaji'.

Pintar se je zgodaj začel ukvarjati tudi z nabiranjem narodnega besednega zaklada. Črpal je povečini iz svojih spominov na deška leta iz domačega poljanskega narečja, marsikaj pa je izvedel tudi od svojih učencev. Gradivo, ki ga je zbral, je deloma izročil Pleteršniku, deloma pa ga je s potrebnimi razlagami objavil v dveh prispevkih z naslovom Slovarski in besedoslovni paberki, ki sta izšla v Letopisu Matice Slovenske leta 1895 in 1898.

V zadnjih desetih letih so bile njegove jezikoslovne študije posvečene skoraj izključno razlaganju naših krajevnih imen. Veliko se je ukvarjal z razlago krajevnih imen slovenskega dela Koroške, kjer je nemško govoreče prebivalstvo skušalo slovenska imena izriniti iz javnosti ali jih vsaj prikrojiti po svoje, da se njihov prvotni pomen ni več mogel najti. Pintar je večkrat poudaril, da se znanost ne sme mešati z nacionalnim šovinizmom in da nam pri razlagah mora iti samo za imena in za nič drugega. Po tem načelu je dosledno ravnal v vseh, večkrat precej ostrih polemikah. Študije je objavljaval v Izvestjih Muzejskega društva, v Carnioli, Časopisu za zgodovino in narodopisje, Planinskem vestniku, v Jagičevem arhivu, največ pa v Ljubljanskem zvonu.

Skozi celo letošnje leto se bodo na Hotavljah spominjali Luke Pintarja, ki mu bodo namenili tudi več dogodkov. Tudi v Podblegaških novicah boste v naslednjih nekaj številkah do poletja lahko prebrali več o njem.

Devet let je vestno urejal Zbornik Matice Slovenske, mnogo let je bil tudi matičin odbornik (1899–1907). Od leta 1909 je bil odbornik Muzejskega društva.

Po težki bolezni je umrl 7. decembra 1915, v drugem letu velike vojne, star 58 let. Nekrolog v Učiteljskem tovarišu pravi, da je »zapustil vdovo in dvoje otrok, hčer in sina, ki je zdravnik in je sedaj na vojnem polju«, z njim je stroka izgubila kremenitega in odkritosrčnega človeka, ki je bil vedno in povsod pripravljen pomagati.

Helena Janežič

Še tri uprizoritve Škofjeloškega pasijona

V Škofji Loki so po šestih letih konec marca znova pričeli z uprizoritvami Škofjeloškega pasijona, delo kapucina Romualda Štandreškega iz leta 1721, ki velja za največji gledališki dogodek v Sloveniji. V izvirnem času, kraju in na izviren način po toliko letih še vedno prinaša aktualno sporočilo in odgovor na vprašanje o smislu človekovega bivanja. Premierno uprizoritev 21. marca je spremljalo okrog 3000 obiskovalcev, med njimi tudi ljubljanski nadškof Stane Zore ter škofa Andrej Glavan in Stanislav Lipovšek. Nad tem, kar je imelo pokazati več kot 900 sodelujočih, so bili navdušeni. Prav v prihodnjih dneh napovedujejo še nekaj uprizoritev. Predstave bodo še na velikonočni ponedeljek, 6. aprila, ob 16. uri, v soboto, 11. aprila, ob 20. uri in v nedeljo, 12. aprila, ob 16. uri. Tega dne bo prizorišče D (pred Kaščo) tehnično opremljeno za lažje spremljanje uprizoritev za senzorno ovirane osebe (gluhe in naglušne, slepe in slabovidne, gibalno ovirane). Vstopnice lahko kupite na prodajnih mestih Eventima, v Pasijonski pisarni na Mestnem trgu v Škofji Loki ter v poslovalnici TIC-a Turizem Škofja Loka na Kidričevi cesti v Škofji Loki.

Opozoriti moramo tudi na to, da bo cesta v času predstav, tako kot je bila praksa doslej, skozi Škofjo Loko zaprta. Obvoz za osebna vozila je zagotovljen po trasi Log nad Škofjo Loko–Gabrška gora–Mlaka nad Lušo–Jarčje Brdo–Spodnja Luša–Praprotno–Podlubnik. Na odseku Škofja Loka–Češnjica pa bodo pri Nami na prehodu za pešce izvedene krajše do 15-minutne popolne zapore brez obvoza za osebna ali tovorna vozila. Organizatorji prosijo za razumevanje in se vsem voznikom zahvaljujejo za potrpežljivost. P. N.

So(n)čne zgodbe Minke Marije Likar

V Sirnici Pustotnik je prejšnji mesec svojo že četrto knjigo na literarnem večeru predstavila avtorica kratkih zgodb Minka Marija Likar.

Čeprav je že za svojo prvo knjigo, zbirko anekdot Odmevi izpod Blegoša, ki jo je izdala, še ko je bila zaposlena, rekla, da je prva in verjetno tudi zadnja, je morala svojo besedo vmes že kar nekajkrat pojesti. Izdala jo je pred desetimi leti in na jubilej bralstvo presenetila že s četrto: po zbirki kratkih zgodb Sopotnik v svojem avtu (2008) in povesti Mladost na preizkušnji (2011) ta nosi naslov Onkraj sebe – So(n)čne zgodbe.

»Res je, minila so leta, malo mi je postalo dolgčas, in rada pišem, ustvarjam zgodbe. Od kar sem upokojena, sem jih imela že kar nekaj napisanih. Za jubilej sem se zato odločila, da daljše zgodbe, ki so bile doslej zapisane za Pisano njivo, prilogo Kmečkega glasa, povežem skupaj v knjigo,« je odločitev o nastanku nove

knjige utemeljila Minka. Zakaj Onkraj sebe? »Naslova sem se domislila, ko sem poslušala oddajo o lanskoletnem Prešernovem nagrajencu Vladimirju Kavčiču in njegovih delih. Po prebliku je nastal Onkraj sebe, ki je z vsebino zelo povezan in logičen. Vse zgodbe so najprej napisane v prvi osebi. Doživiš jih sam. Če jih ne doživiš, jih tudi ne moreš poustvariti. Knjige sicer nisem pisala v prvi, ampak tretji osebi, zato je naslov Onkraj sebe logično izpadel,« je avtorica še dodala ob posrečenem naključju.

Od prve do zadnje strani v sozvočju z letnimi časi

V uvodni besedi, ki jo je prispevala urednica Pisane njive Vlasta Kunej, lahko preber-

emo, da na nekaj manj kot 200 straneh lahko pričakujemo »mozaik zgodb, ki nas popeljejo v svet podeželskega človeka«, ob tem pa nas čakajo premišljeno izbrana snov in učinkovito izpeljan pripovedni lok ter vrsta detajlov. Šele tedaj kratke pripovedi zaživijo v vsej svoji moči. »Minka Marija Likar se je v letih, odkar se je posvetila kratki prozi, v tovrstnem pisanju že dodobra izmojstrila,« dodaja avtorica spremne besede in vabi k branju z opazko, da se zgodbe nizajo v sozvočju z letnimi časi: iz prve zimske zgodbe se selimo v pomlad, na velikonočni praznik, v prizore poletja, jesensko zorenje in znova nazaj v zgodbe o božiču. Krog je sklenjen, tako kot se prepleta življenje preprostega Poljanca z naravo.

Večer je s pogovorom prijetno izpeljal Marko Črtalič iz škofovloške izpostave Javnega sklada za kulturne dejavnosti, pod okriljem katerega je knjiga tudi izšla. Poskrbel je tudi za jezikovni pregled knjige in interpretacijo odlomka. Še dve sta prispevali Cilka Bohinc in Damjana Petermelj, ki je z zbranimi delila spomine na ustvarjanje prve knjige Odmevov izpod Blegoša, ki sta jih z avtorico dopolnili z razlago narečnih izrazov. Večer so dopolnili s prijetno toplo pesmijo Marjeta Trček, z melodijami na saksofonu Lana Kavčič, na harmoniki pa Nik Stržinar. Kot gost iz Višnje Gore je spregovoril Minkin soustvarjalec naslovnice Janez Podržaj, predsednik ZDVIS. Zbrane je nagovorila tudi Jana Rojc, predsednica KUD Trata - Gorenja vas.

Knjigo lahko naročite pri avtorici (041/919-767).

D. P.

Gostovanje Borisa Oblaka na PEF

Razstava kot darilo za obletnico diplome

Boris Oblak je v Galeriji Pedagoške fakultete (PEF) predstavil svoje izdelke, obenem pa s skupino študentov izvedel delavnico risanja karikatur. Razstava Nastaviti ogledalo, ki je sovpadala z deseto obletnico njegovega diplomiranja v isti ustanovi, je bila na ogled do 19. marca letos.

»Odzivi študentov in profesorjev so bili zelo dobri, saj je karikatura za razliko od bolj ali manj abstraktne umetnosti, ki se tam večinoma razstavlja, opazovalcem precej bolj neposredno dostopna in razumljiva. Naslikana na zelo prostorski in barvit način pa še toliko bolj privlačna,« je o odzivih na svojo razstavo povedal Boris. Poleg razstave so Borisa povabili tudi k sodelovanju v študijskem procesu. Tako je študentom predaval o karikaturah. »Čeprav smo se ukvarjali z risanjem karikatur, je bil pravi namen predvsem pripraviti študente k učinkovitemu opazovanju, kar jim bo vsekakor koristilo pri ustvarjanju portretov in vseh drugih stvari – pri tem pa jih opozoriti, da nič ne pride samo; brez vaje se dobrega risanja ne moreš naučiti.

Dragulj v sivini duhovnega stanja vsakdana

Doc. Andrej Brumen Čop, profesor slikarstva, ki je Borisa povabil, da njegovim študentom pred-

stavi svet karikature, je povedal, da mu je bilo v veliko veselje spoznati priznanega karikaturista, ki je pred desetimi leti diplomiral na Oddelku za likovno pedagogiko Pedagoške fakultete. Njegova samostojna razstava na fakulteti je po njegovem mnenju študentom in učiteljem odprla dokaj obsežen vpogled v ustvarjalne napore in veselje ob portretiranju ljudi. »Podobam znanih in manj znanih osebnosti je dodanih še nekaj primerov izmišljenih junakov ter avtorskih ilustracij. Razstava je videti kot koherentna celota in je sprejeta z velikim zanimanjem in odobravanjem naše publike, kar smo lahko zaznali že na odprtju,« je še dejal in dodal, da v sivini duhovnega stanja našega vsakdana, nastali zaradi tako imenovane finančne krize, ki služi že nekaj časa kot izvrsten izgovor za malodušje in slab delovni elan, se Boris zasveti kot dragulj – živ človek, umetnik z več talenti, profesionalen karikaturist in izvrsten pedagog. Delavnica risanja karikatur bo gotovo ostala v spominu študentom, saj on uči z zgledom, na osnovi lastnega znanja

Boris Oblak ob razstavljenih karikaturah očeta in babice. Očetu jo je podaril ob 60-letnici. »Stara mati so bili pa ob prejemu darila že tako stari, da so imeli že črno-bel spomin,« v šali pove avtor, ki je karikaturu narisal v babičinem 94. letu.

in izkušenj. Boris pravi, da si lepše nagrade za neštete prerisane (nočne) ure ne bi mogel zamisliti. Tečejo že dogovori za nova predavanja študentom, v katerih bo svoje znanje prenašal naprej na nove generacije slikarskih umetnikov.

Kristina Z. Božič

Prostovoljci očistili bunker za novo tematsko pot

Konec aprila bodo na Občini Gornja vas - Poljane pripravili strokovno srečanje ob 100-letnici podpisa londonskega pakta in odprtje tematske poti po sledih gradnje Rupnikove linije. To je bilo sicer načrtovano že prej, vendar je načrte prekrizal lanski žledolom. Zato je bilo potrebno pot očistiti podrtega drevja in urediti vojaške objekte.

Janez Ržek, Boris Žnidarčič, Jure Šifrar in Matjaž Šifrar pred očiščenim bunkerjem

7. marca je tako občina ob podpori in sodelovanju vodnikov po Rupnikovi liniji organizirala prvo čistilno akcijo v ta namen – čiščenje bunkerja nad domačijo Kržišn'k na Trati nad Gorenjo vasjo. Kot prostovoljci so sodelovali Matjaž in

Jure Šifrar, Janez Ržek, Boris Žnidarčič, Jure Ferlan, prijazno pomoč pri podiranju drevja je ponudil lastnik zemljišča Ivan Filipič. Najprej je bilo treba odstraniti podrto drevje, grmovje, robidovje, ki je preraščalo nasipe. Iz notranjosti

Vabilo na delovne akcije

Da bo celotna pot urejena tako, kot je treba, na občini vabijo vodnike po Rupnikovi liniji, da se jim pridružijo na sobotnih delovnih akcijah. Dodatne informacije: Marjeta Šifrar, marjeta.sifrar@obcina-gvp.si in 04/51-83-120 ter 031-685-524.

bunkerja so odstranili precejšnjo količino smeti in nesnage. Po koncu delovne akcije, ki je trajala vse dopoldne, je bila sprememba več kot očitna, saj je bunker zopet dobro viden. Gre za tipičen objekt s stolpičem, ki so ga gradili na liniji. Dobri kakovosti betona se gre zahvaliti, da je po več kot 70 letih brez vzdrževanja še v dobrem stanju.

Del poti po trasi že obstoječe, a daljše

Očiščeni bunker je že zdaj del tematske poti po Rupnikovi liniji iz Gorenje vasi do Hraslovega griča. Nova pot bo sprva potekala po že obstoječi, nato pa bo zavila nazaj v dolino. Trasa je naslednja: pokopališče–stara 'kasarna'–Volčja njiva (vrh Krogov)–Hrastje–lokacija barak–Škofov bunker–Log–pokopališče. Razlika je v tem, da bo krajša, lažja in bolj primerna za otroke, šolarje, upokojence ..., za vse tiste torej, ki ne morejo ali pa nimajo namena prehoditi daljše poti, vseeno pa bodo tu dobili zgoščene informacije in vtis o dogajanju ob njeni gradnji. Na posameznih točkah bodo v ta namen postavili informacijske table, ki bodo deloma tudi na humoren način prikazale gradnjo in življenje tistega obdobja.

Jure Ferlan

Turistični ponudniki na ekskurziji

Po znanje o turizmu tokrat v Goriška brda

V začetku marca je izpred informacijske točke Turizma Škofja Loka krenil v Brda poln avtobus ponudnikov turističnih storitev na Škofjeloškem. Odpravili so se na strokovno ekskurzijo z namenom spoznati razvoj turizma v tej gričevnati pokrajini, poznani po sadjarstvu in vinarstvu. Med njimi je bilo tudi precej naših občanov.

Najprej so se ustavili na Gonjačah in se povzpeli na razgledni stolp, ki ponuja čudovite razglede po zahodni Sloveniji in v širne ravnine Julijske krajine. Sledil je ogled hotela Dvor v Kozani, ki je zelo domiselno oblikovan iz kompleksa starih hiš. Pot jih je vodila naprej do pravkar obnovljenega dvorca Vipolže, ki velja za enega najlepših renesančnih vil pri nas. Sprehodili so se še po utrjeni srednjeveški vasi Šmartno, kjer je poleg zanimive arhitekture obiskovalce pritegnil zanimiv star promocijski film o Brdih in posamezni lokalni ponudniki. V Dobrovem jih je na grajski terasi sprejela direktorica Zavoda za turizem, kulturo, mladino in šport Brda Ariana B. Suhadolnik in jim predstavila vizijo in potek razvoja turistične dejavnosti v Brdih. Vsakemu je izročila še darilce, kdor pa je želel, si je ogledal in tudi kaj kupil v »Briški butiehci« – trgovinici z lokalnimi pridelki in izdelki. Do vasi Hlevnik so se nekateri podali s kolesi in skuterji, drugi pa z avtobusom. Tam jim je čebelar Robert Skubin

predstavil apiterapijo v čebelnjaku, ki se v slovenskem prostoru vse bolj uveljavlja. Za konec so se oglasili še na kmetiji Štekar, kjer so si ogledali vinsko klet in spoznali ekološko pridelavo vin, ki so jih tudi degustirali.

Ekskurzija je bila sklepno dejanje ob koncu predavanj v okviru projekta Znanje za turizem v organizaciji Turizma Škofja Loka, ki deluje v okviru Razvojne agencije Sora. Kot so zapisali v Razvojni agenciji Sora, so sklop

različnih uporabnih predavanj organizirali v želji, da bi skupaj izboljšali kakovost ter oblikovali privlačno in tržno uspešno turistično in gostinsko ponudbo škofjeloškega območja. Projekt so sofinancirale vse štiri škofjeloške občine.

Jure Ferlan

Udeleženci ekskurzije med poslušanjem vodiča v Šmartnem

Gore in I. svetovna vojna – 100 let kasneje

Konec februarja so na rednem letnem občnem zboru gorenjevaški planinci že četrtrič podelili nagrade avtorjem najboljših fotografij na njihovem natečaju. Fotografi so tokrat morali slediti dvema temama: goram in prvi svetovni vojni.

Prvonagrajena fotografija Branka Koširja Spomin

Darko Miklavčič, predsednik gorenjevaških planincev, tudi član komisije, v kateri sta bila še Izidor Jesenko in Denis Bozovičar. Med vsemi prispelimi fotografijami so izbrali štirideset takih, ki so po kakovosti in zgodbi sledile temi natečaja. Jesenko in Bozovičar pa sta izbrala še nagrajence. Diplomati za peto in četrto mesto sta prejela Valentin Bogataj za fotografijo Monte Ortigara (2106 m): Zadnje počivališče vojakov, in Simon Kovačič za fotografijo Avstro-ogrskega vojaka v kaverni nad Sabotinom. Tretje mesto in letno članarino v društvu je osvojila Tanja Gorjan za fotografijo Povratek domov. Fotografija Izhod – Rupnikova linija je avtorju Borutu Šorliju prinesla drugo mesto in letno članarino ter planinski izlet v organizaciji društva po izbiri. Prvo mesto in s tem letno članarino ter planinski izlet za dve osebi po izbiri je komisija namenila Branetu Koširju za fotografijo Spomin. Vsem drugim avtorjem je društvo podelilo tolažilne nagrade.

Drugo mesto si je s fotografijo Izhod – Rupnikova linija prislužil Borut Šorli.

Vsaka fotografija pripoveduje svojo zgodbo

»Vsaka izmed nagrajenih fotografij pripoveduje svoja zgodba, ki ji pozoren opazovalec lahko prisluhne. Zgodbo, ki jo vsak lahko podoživi, si jo pripoveduje sam, če le pozna dogodke tistega časa in je dojemljiv za trpljenje generacije, ki jo je doletela preizkušnja vse svetovne morije,« je zgodbo fotografij pojasnil Miklavčič in dodal: »Digitalna fotografija omogoča, da lahko vsakdo posname dobro fotografijo. Potrebno je imeti le malce občutka in s pomočjo manjših korektur na računalniku dobimo fotografijo, ki se lahko enakovredno kosa z najboljšimi. Od tu naprej je potreben le še pogum, da se fotografije pošlje na natečaj, v oceno. Na naših natečajih se ne omejujemo s tem, da je delo lepo 'speglano',

Tanja Gorjan je s fotografijo Povratek domov zasedla tretje mesto.

posneto s profesionalno opremo, popravljeno in polikano v priljubljenem računalniškem programu, ampak poznamo in cenimo trud, ki ga je avtor vložil v svoje delo.« Fotografije z natečaja bodo od konca marca po delih na ogled v gostilni Blegoš v Javorjah in v koči na Blegošu.

Lidija Razložnik

Kam aprila?

- Prva polovica aprila: **21. Hotaveljska grča.** Organizira ŠDMH.
- 1. april od 16. do 19. ure: **Ekološka tržnica** na Cankarjevem trgu v Škofji Loki. Organizira RAS.
- 1. april ob 17. uri: **Ustvarjalna delavnica: Izdelava pirhov v tehniki drsanke** v Kulturnem centru slikarjev Šubic. Dodatne informacije in prijave pri Borisu Oblaku na telefonski številki 031/394-751.
- 2. april ob 7. uri: **Pohod po osrčju Suhe Krajine.** Dodatne informacije in prijave pri Valentinu Bogataju na telefonski številki 040/377-356. Organizira upokojenska sekcija PD Gorenja vas.
- 2. april med 16. in 17. uro: **Meritve krvnega tlaka, sladkorja in holesterola** v prostorih KŠPD (pritličje ZD). Organizira KORK Gorenja vas.
- 3. april ob 17. uri: **Ura pravljic: Zdravilno jabolko** v knjižnici Sovodenj. Pravljičice so namenjene otrokom od 4. leta starosti dalje. Pripoveduje Polona Homec.
- 7. april ves dan: **Zbiralna akcija oblačil, obutve, posteljnine, igrač, brisač in zaves** v spodnjih prostorih gostilne Pr' Sedmic. Organizira KORK Gorenja vas.
- 8. april od 16. do 19. ure: **Ekološka tržnica** na Cankarjevem trgu v Škofji Loki. Organizira RAS.
- 11. april od 8. do 12. ure: **Tržnica kmetijskih pridelkov in izdelkov** na trgu Ivana Regna v Gorenji vasi. Organizira RAS.
- 11. april ob 15. uri: **1. Salamijada na Visokem** pod kozolcem. Vabi Društvo ljubiteljev salam Poljanske doline.
- 13. april ob 17. uri: **Območno srečanje otroških pevskih zborov** v OŠ Poljane. Organizira JSKD, OI Škofja Loka.
- 13. april ob 17. uri: **Ura pravljic: Pravljičice o volku** v knjižnici Gorenja vas. Pravljičice so namenjene otrokom od 4. leta starosti dalje. Pripoveduje Bernarda Buh.
- 13. april ob 17. uri: **Delavnica za spretne prste: Vaza za cvetlice** v knjižnici Gorenja vas. Delavnica je primerna za otroke od 4. do 10. leta starosti. Vodi Saša Ambrožič.
- 14. april ob 17. uri: **Območno srečanje mladinskih pevskih zborov** v OŠ Poljane. Organizira JSKD, OI Škofja Loka.
- 15. april od 16. do 19. ure: **Ekološka tržnica** na Cankarjevem trgu v Škofji Loki. Organizira RAS.
- 16. april: **Kopanje v Bernardinu.** Dodatne informacije in prijave pri društvenih poverjenikih. Organizira Društvo upokojencev za Poljansko dolino.
- 16. april ob 16. uri: **Območno tekmovanje folklornih skupin** v OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas. Organizira JSKD, OI Škofja Loka.
- 17. april ob 17. uri: **Delavnica za spretne prste: Vaza za cvetlice** v knjižnici Sovodenj. Delavnica je primerna za otroke od 4. do 10. leta starosti. Vodi Polona Homec.
- 20. april ob 17. uri: **Ura pravljic: Presenečenje** v knjižnici Poljane. Pravljičice so namenjene otrokom od 4. leta starosti dalje. Pripoveduje Romana Hafnar.
- 20. april ob 17. uri: **Delavnica za spretne prste: Vaza za cvetlice** v knjižnici Gorenja vas. Delavnica je primerna za otroke od 4. do 10. leta starosti. Vodi Saša Ambrožič.
- 22. april od 16. do 19. ure: **Ekološka tržnica** na Cankarjevem trgu v Škofji Loki. Organizira RAS.
- 26. april: **Tek generacij na Slajki.** Organizira ŠDMH.
- 26. april: **Pohod na Slavnik** (1028 m). Dodatne informacije in prijave pri Zorki Jereb na telefonski številki 040/270-314 ali na www.pdgorenjivas.com. Organizira PD Gorenja vas.
- 26. april ob 9. uri: **Strokovno srečanje in odprtje tematske poti po sledih gradnje Rupnikove linije** v OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas. Organizira Občina Gorenja vas - Poljane.
- 26. april ob 17. uri: **Kmečka veseloigra Ohcet bo!** v dvorani DPD Svoboda Žiri. Organizirata Klekljarsko društvo Cvetke Žiri in TD Žirovski Vrh.
- 29. april od 16. do 19. ure: **Ekološka tržnica** na Cankarjevem trgu v Škofji Loki. Organizira RAS.
- 30. april: **Kresovanje na Visokem in veselica z amsablom Raubarji.** Organizira PGD Poljane.

Odgovori na pobude, predloge in vprašanja svetnikov

Objavljamo vprašanja, pobude in predloge, ki so jih svetniki predstavili oziroma zastavili županu in občinski upravi na 3. seji občinskega sveta 18. decembra. Odgovori so uredniško in lektorsko nespremenjeni – so enaki, kot so jih prejeli svetniki v gradivu 4. seje.

Jurij Krvina:

• vpraša glede odstranitve dovozne rampe pri Zdravstvenem domu v Gorenji vasi ter neprimernosti dvigala za prevoz ležečega pacienta.

Kot je že pojasnil župan na tekoči seji, je na podlagi vseh kriterijev za objekt zdravstvene postaje, kot je v Gorenji vasi, novovgrajeno dvigalo skladno z veljavnimi standardi. Prvotno predvideno dvigalo, ki je zagotavljalo le prevoz za invalida s spremljevalcem, je bilo namreč na pobudo zdravnikov zdravstvenega doma Gorenja vas nadomeščeno z dvigalom, ki omogoča tudi prevoz ležečega pacienta s prilagojenim vozilom tipa strečer. Dne 28. 11. 2014 je tako Upravna enota Škofja Loka na osnovi predhodno pridobljenih soglasij izvedencev posamezni strok in uspešno izvedenega tehničnega pregleda izdala uporabno dovoljenje, s katerim se dovoljuje uporaba tehnično pregledanega novega vhoda v kletni etaži in dvigala v Zdravstveni postaji Gorenja vas. Tako bo kljub ušitvi dovozne rampe v celoti zagotovljen prevoz za ležečega pacienta v vsa tri nadstropja zdravstvenega doma, bistveno pa bo izboljšana tudi dostopnost vsem ostalim pacientom, saj prehod ne bo več vezan na zunanje stopnice, ampak bodo zaradi vgradnje dvigala neposredno ob novi vhod lahko celo vsi pacienti prišli do vseh ambulant in lekarn povsem brez kakršnekoli uporabe stopnic. Zaradi gradnje prizidka zasebnih ambulant sicer trenutno novega vhoda ni mogoče uporabljati, ponovno pa bo predan namenu, ko bo primerno urejen tudi vhodni del v navedeni novi objekt, saj bosta tako obstoječi kot novi objekt imela skupno povezan vhodni atrij.

• vpraša kdo nadzoruje obnovo Sokolskega doma?

Kot je pojasnil že župan na tekoči seji, naloge nadzornika opravlja zaposleni v občinski upravi, Bernard Strel, ki je pooblaščen nadzornik za zahtevne, manj zahtevne in enostavne objekte.

Helena Gorjan:

• še vpraša kakšno je mnenje Gorenjskih lekarn glede odstranitve rampe ter opozori, da je v času gradnje potrebno zagotoviti varno pešpot oziroma šolsko pot mimo gradbišča prizidka zdravstvenega doma.

Za dostop do lekarn bodo pacienti prav tako lahko uporabljali novo dvigalo in novi vhod, za potrebe dostave zdravil lekarni pa ima ta urejen tudi poseben dostop z zadnje strani objekta, kot to zahtevajo veljavni standardi lekarniške dejavnosti.

Tudi na nujnost zagotavljanja varne šolske pešpoti mimo objekta je izvajalec posebej opozorjen, saj bo ta v času gradnje potekala neposredno ob gradbišču. Boljše možnosti bodo zagotovljene po izvedeni širitvi parkirišča pred zdravstvenim domom, ki se je pričela izvajati v mesecu marcu.

Mirjana Možina

• opozori, glede na prejeto pobudo občana, da se na nekaterih objektih, ki so razglašeni

za kulturne spomenike, izvajajo posegi brez kulturno varstvenega soglasja in strokovnega nadzora, in da so lastniki odklonilni do sodelovanja z Zavodom za varstvo kulturne dediščine. V kolikor so obnove sofinancirane z javnimi sredstvi, bi moral biti pogoj za sofinanciranje tudi pridobljeno soglasje Zavoda za varstvo kulturne dediščine. Preda pisno pobudo občana in predlaga, da se s pobudo seznani tudi odbor za šolstvo, kulturo in šport.

Pobuda se upošteva na način, da se v primeru sofinanciranja obnove objektov, razglašanih za kulturno dediščino lokalnega pomena, zahteva predložitev soglasja zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine.

• kot članica sveta zavoda Osnovnega zdravstva Gorenjske (OZG) informira, da je svet zavoda sprejel strateški načrt OZG za obdobje od 2015 do 2019.

• pove, da bo Krajevna skupnost Gorenja vas, na podlagi izkazanih potreb po posameznih krajih v krajevni skupnosti, pripravila plan dela za prihodnja štiri leta.

Navedeni način priprave večletnih planov dela posamične krajevne skupnosti se podpira, saj prispeva k učinkovitejšemu delu krajevnih skupnosti, v krajevnih skupnostih pa je uveljavljen predvsem pri obnovi in asfaltiranju lokalnih cest in javnih poti, ki predstavljajo pretežni del investicij krajevnih skupnosti.

Janez Arnolj:

• vpraša zakaj je potrebna obnova strehe kozolca na Visokem, glede na to, da je bila zadnja obnova izvedena pred 15-imi leti;

Obnova in strokovni koncept obnove strehe kozolca je bil izveden v režiji tedaj večinske lastnice objekta Občine Škofja Loka, občina Gorenja vas-Poljane kot solastnica pa je obnovo sofinancirala. V zvezi z navedeno streho se izvajajo vsakoletni pregledi strešne kritine in nujna vzdrževalna dela, saj za obsežnejše menjave trenutno ni zagotovljenih potrebnih sredstev.

• ponovno poda predlog za pripravo strategije občine na način, da se pozove krajevne skupnosti, da podajo predloge, ki bodo osnova za pripravo strategije in projektov, ki se bodo v prihodnjih letih izvajali v občini, tako kratkoročni kot dolgoročni.

Kratkoročni plan projektov, ki se bo lahko v prihodnjih letih izvajal v občini, je zaradi zmanjševanja prihodkov občanom brez zmanjševanja fiksnih obveznosti občin v celoti zaključen že s projekti, za katere je trenutno v pridobivanju gradbena in urbanistična dokumentacija. Obseg teh projektov je ambiciozen, zato ga zaradi pomanjkanja sredstev v tekočem mandatu verjetno ne bo mogoče v celoti izvesti, razviden pa je iz sprejetega načrta razvojnih programov 2015-2018 ter po 2018, ki ga je sočasno s proračunom občine za leto 2015 občinski svet že sprejel na svoji 3. redni seji v decembru 2014. Ker bodo za izvajanje investicijskih projektov občine še naprej ključnega pomena EU-pomoči novega

programskega obdobja, ki se še ni začelo izvajati, je potrebno počakati določitev osnovnih parametrov za pridobivanje nepovratnih sredstev občanom, saj ti še niso znani. Brez zagotovljenih finančnih sredstev oziroma možnosti za njihovo zagotavljanje namreč projektov ni mogoče izpeljati, zato bo dolgoročno strategijo mogoče pripraviti na osnovi zgoraj navedenega. Ob tem pa vabimo krajevne skupnosti, da vsakoletno pred pripravo proračuna tako kot doslej še naprej posredujejo predloge projektov v svoji krajevni skupnosti, ki bi jih želeli vključiti tako v prihodnji proračun kot v načrt razvojnih programov občine, saj jih občina vedno skuša skladno z realnimi možnostmi uvrstiti v večletni plan realizacije.

Franci Fortuna

• vpraša glede informacije o znanih novih dedičih na Visokem.

Kot je pojasnil že župan na tekoči seji, sta občini Gorenja vas – Poljane in Škofja Loka solastnici objektov v deležih 86% in 14%, navedena lastniška struktura pa se z določitvijo novih dedičev ne spreminja, saj se nanaša le na zaledne gozdne površine, ki so bile vseskozi v lasti Tavčarjevih dedičev, ne pa tudi na zemljišča, ki so v solasti obeh občin.

Stane Bajt:

• vpraša glede postopka odkupov zemljišč za nadaljevanje ureditve državne ceste od zaključka obvoznice v Gorenji vasi proti Hotavljam.

Kot je že pojasnil župan na tekoči seji, se bo za odsek od Gorenje vasi do Hotavelj izvedla rekonstrukcija, sprejem podrobnega prostorskega načrta ni potreben, postopek odkupa zemljišč se pa še ne izvaja, saj v državnem proračunu ni zagotovljenih nobenih sredstev za nadaljevanje projekta.

• vpraša glede obnove državne ceste proti Sovodnju.

Kot je že pojasnil župan na tekoči seji, so bila za obnove državnih cest v državnem proračunu zelo zmanjšana sredstva, zato se projekti obnov državnih cest ne izvajajo. Za rekonstrukcijo spodnjega dela ceste od kilometra 0,5 do 2,5 je bil sicer že v letu 2013 izdelan idejni projekt obsežnih ureditev vključno s potrebnimi sanacijami brežin, vendar se dela pri pripravi projektne dokumentacije iz zgoraj navedenega razloga ne nadaljujejo.

• vpraša glede sanacije plazu na Visokem.

Župan občine Gorenja vas – Poljane je skupaj z župani ostalih prizadetih občin tudi ob podpori občinskega sveta podal številne pobude za odpravo delne cestne zapore na Visokem. Ob zadnjih razgovorih s pristojnimi službami v mesecu marcu je bilo zagotovljeno, da se bo s strani pristojne komisije pristopilo k ponovni proučitvi možnosti za uvedbo dvosmernega prometa, zato pričakujemo odgovor glede navedenega v prihodnjih mesecih.

• opozori, da na državni cesti proti Sovodnju »pri Pajkle« ponovno plazi brežina nad državno cesto.

Kot je že pojasnil župan na tekoči seji, je Direkcija RS za ceste že seznanjena s plazenjem ter da si je geolog teren že ogledal, ni pa na razpolago nobenih novih informacij, kdaj bo mogoč pričetek sanacije.

ŽUPAN Milan ČADEŽ

Po počitnicah z vso vnemo nazaj na delo

Konec februarja smo preživeli prav lepe počitnice, čeprav nam vreme ni tako služilo kot prvim počitnikarjem. Življenje na šoli se je, ko so se končale, vrnilo v ustaljene tirnice.

Na gregorjevo smo pekli ptičke iz testa ...

Takoj po počitnicah se je prva skupina drugošolcev za tri dni odpravila v Črmošnjice v center šolskih in obšolskih dejavnosti. Tam so uživali v gozdu, z navdušenjem pripovedovali o zmajevi jami, vilinskih slapovih, pastirskih igrah, nočnem sprehodu s petrolejkami ... V sredo sta se skupini zamenjali in vsi drugošolci so ob koncu tedna zaključili bivanje daleč stran od doma brez maminenga objema, telefona in televizije.

Nad odprtjem razstave Otroci pomagajo otrokom so bili tudi prisotni iz Hrvaške navdušeni. Za vse prijazno so se še naslednji dan zahvaljevali. Na prireditve je prišlo 21 izmed 30 nagajencev iz celotne Slovenije. Letos je bil natečaj prvič mednarodni, kajti dela so poslali tudi iz Luksemburga, Hrvaške in Nizozemske.

Pol meseca je potekal vpis v vrtec. Svet staršev in svet šole sta zasedala v začetku meseca, kjer se je sprejelo letno poročilo, predstavljeno je bilo delo šolskega sklada, finančno poročilo, podan je bil predlog sprememb pravil šolskega reda, obravnavalo se je soglasje za nove zaposlitve, zapisale in obravnavale so se pobude in predlogi prisotnih. Ta mesec učenci oddajajo naloge za natečaj Mladi raziskovalci. Čez konec tedna je potekal pevski tabor, kjer so bili udeleženi učenci naše šole in pevski zbor iz Ljubljane. Starši so bili navdušeni nad lepo pripravljenim in uspešnim pevskim nastopom obeh zborov. Na šolskem parlamentu so nastopili učenci s plakatom, pripravljenim na razrednih urah. Pogovarjali so se o poklicih in izobraževanju, ki je potrebno, da do njih prideš, čeprav so se vsi strinjali, da se poklici zelo spreminjajo, in da takih, kot jih bodo oni opravljali, zdaj še ni.

Na šoli se trudimo, da bi jedli zdravo, domačo, uravnoteženo hrano, v nekaterih razredih se še posebno pripravijo na sprejemanje sadja in zelenjave. V 1. a so si pripravili prav

poseben obrok. V istem razredu so se ukvarjali z arhitekturo, kar si lahko ogledate v fotogaleriji šole.

V prestolnico po znanje o glasbi in še čem

Na podružnici v Lučinah so se učenci v podaljšanem bivanju trudili z obujanjem starih običajev, zato so se pogovarjali o gregorjevem. Naradili so svoje čolnike, gregorčke. V nekaterih krajih so jih spustili po potoku ali reki in rekli, da so

'vrgli luč v vodo'. Odšli so v naravo in prisluhnili ptičjemu petju, v razredu so ustvarjali ptičke iz testenega vozla. Sredi marca je šesti razred imel zanimiv kulturni dan. Začel se je z vodenim ogledom Cankarjevega doma, slovenskega hrama kulture. Sledila je glasbena prireditev Čudoviti svet glasbil, simfonična matineja Glasbene mladine Slovenije. Predstavili so orkester Slovenske filharmonije, posamezne instrumente in delček glasbene teorije, kar se imenuje po Benjaminu Britnu Vodnik po orkestru. Zaigrali so odlomek iz Nevihte – simfonične fantazije v f-molu, op. 18, P. I. Čajkovskega. Dirigiral je Simon Krečič. Vrhunski glasbi in glasbenikom se je pridružil povezovalc Boštjan Gorenc – Pižama. Po prireditvi so se sprehodili po starem delu Ljubljane in šli mimo številnih znamenitosti. Učenci so videli in slišali veliko novega o glasbi, Cankarjevem domu in Ljubljani. Pokazali so radovednost in željo po učenju ter uživali na zgodnjem pomladanskem soncu sodobne in srednjeveške prestolnice. Pred počitnicami so v Ljubljani uživali in jo raziskovali tudi učenci prve triade in si v Mini teatru ogledali predstavo Sneguljčica.

Uspešni tudi na tekmovanjih

Na tekmovanju iz vesele šole letos ni bilo posebnih rezultatov. V Murski Soboti je potekalo državno prvenstvo v badmintonu, ki so se ga udeležili trije igralci z naše šole. Manca Jezeršek je osvojila tretje mesto. V ponedeljek je na Krvavcu potekalo državno tekmovanje v alpskem smučanju. Rebeka Oblak

Napovedujemo in vabimo ...

Osnovna šola Ivana Tavčarja bo 16. aprila letos ob 16. uri gostila Območno tekmovanje folklornih skupin. Organizator je Javni sklad za kulturne dejavnosti, OI Škofja Loka. Dodatne informacije: oi.skofja.loka@jskd.si in 04/515-71-60, Marko Črtalič. Vabljeni.

je osvojila prvo mesto in je državna prvakinja med kategoriziranimi tekmovalci letnika 2001. Nastopili smo še z nekategorizirano ekipo, katere člani so bili Maruša Klemenčič, Lejla Stanonik, Andraž Prosen in Matic Kokelj.

Na šolskem plesu so se učenci imeli najboljše in skupina, zadolžena za ples, je dobila posebne pohvale od čistilk, kajti tako že dolgo ni nihče pospravil za seboj kot tokrat deveti razred.

Po pomladi diši ...

Na prvi pomladni dan je bila zelo lepa prireditev, namenjena vsem praznikom v mesecu marcu, predvsem pa ženam, ki praznujejo ob osmem marcu, in mamam, ki praznujejo na materinski dan. Pa naj velja še za vse zaljubljene ptičke in gregorčke, za očete in za vse tiste, ki imamo radi prve znanilke pomladi. Učiteljica Marjeta Trček je bila tista, ki je vse sodelujoče učitelje spodbudila k lepemu programu, kjer so učenci prepevali, plesali, recitali, deklamirali, igrali na glasbila, skratka, vsi so se zares potrudili in posebna energija se je širila po šolski avli, kjer sta celoten program od začetka do konca skoraj profesionalno peljala Hana Oblak in Jakob Jezeršek.

Takoj naslednji dan je v šoli potekalo zanimivo predavanje Marka Juhanta za vzgojiteljice z naslovom Posebni otroci. Ugotovili smo, da smo vsi posebni, še posebno današnji otroci, da jih je potrebno obravnavati na veliko različnih načinov in s sodelovanjem staršev se vse 'slabe' posebnosti lahko prelevijo v dobre. Juhant je zaključil, da je delo vzgojiteljic težko in naj ne bodo prezahtevne do sebe, saj je že velik uspeh, če pomagajo rešiti pet težkih primerov v vsej svoji praksi.

Jana Rojc

... in v Lučinah izdelovali gregorčke.

Prispelo je kar 508 slikarskih del

OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas je v začetku marca gostila zaključek likovnega natečaja Otroci pomagajo otrokom, ki ga že peto leto zapored organizira v sodelovanju z Rdečim križem Slovenije.

Foto: iz arhiva OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas

Druženje ob ogledu razstave po prireditvi

Natečaj s podnaslovom Moja rdečekrižarska zgodba je k sodelovanju privabil 48 osnovnih šol in tri vrtce. Tričlanska komisija, v sestavi Silva Karim, Marjeta Kepec in Jana Rojc, je tako pregledala 508 slikarskih del in izmed njih izbrala 30 najboljših ter podelila šest glavnih nagrad.

Prvi trije nagrajenci iz posameznih triad in vrtca so prejeli vikend paket na Debelem rtiču, vsi sodelujoči pa priznanja. Na naslov komisije so bila poslana tudi slikarska dela iz Bruslja, Hrvaške in Nizozemske, kar je za

organizatorja natečaja velika vzpodbuda in nenazadnje tudi potrditev, da natečaj že presega meje domače udeležbe. Namen natečaja je vzpodbuditi otroke, da se zavedajo, da lahko s svojim majhnim delom veliko pripomorejo k reševanju življenj ljudi, ki jih obkrožajo. Natečaj omogoča razvoj kulture medsebojnega razumevanja in spoštovanja ter iskanje rešitev za boljše življenje. Krajši kulturni program je z besedo sooblikovala Ana Dolenc, z glasbo pa učenci zborčka Mavrica OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas, Lana Kavčič na saksofonu, Zala

Ažbe in Loti Feltrin na klavirju ter Hana Oblak na kitari. Obiskovalce je nagovoril tudi župan Milan Čadež.

Kjer 'ne morem', 'nočem', 'se ne da' ne obstajajo

»V komisiji smo zelo veseli, saj je vsako leto odziv zelo velik,« je na začetku svojega govora poudarila članica komisije Marjeta Kepec, ki je na kratko obrazložila delo komisije. Predsednica Območnega združenja Rdečega križa Škofja Loka Milena Miklavčič je zbrane opozorila na besede, ki jih po njenem mnenju ne bi smelo biti v našem besedišču, kot so »ne morem, to je nemogoče, nič se ne da, nočem ...«, naj to naredi nekdo drug. V eni minuti, eni uri, enem dnevu se da premikati gore, se da spremeniti svet, se da spremeniti dan, ki ga živimo ...,« je z zbranimi svoje prepričanje delila Miklavčičeva. Koordinatorica natečaja Jana Rojc je pred podelitvijo nagrad in priznanj poudarila, kako pomembno je, da so bili na tem dogodku poleg mentorjev, v okviru natečaja jih je sodelovalo 47, prisotni tudi starši. To, da starši spremljajo likovno ustvarjanje svojih otrok, otrokom namreč veliko pomeni in tako pridobivajo na samozavesti. »Če bodo otroci samo uživali v slikarstvu, bo zelo veliko. Če bo to še njihov poklic, bo še toliko lepše, ko bodo srečni v njem,« je svoj nagovor zaključila Rojcova ter zbrane po uradnem delu povabila na druženje s pogostitvijo. Razstava bo v prostorih OŠ Ivana Tavčarja postavljena do konca aprila. Maja, v tednu Rdečega križa, pa že sledi nov razpis z novo temo.

Lidija Razložnik

Koristni nasveti

Vsestranske jajčne lupine

Jajčne lupine lahko namesto, da jih zavržemo, uporabimo na več različnih načinov. Tokratni prispevek prinaša nekaj nasvetov, kako.

Lahko jih uporabimo v kompostu. Tam se hitro razgradijo in naravnemu gnojilu dodajo nekaj kalcija ter drugih mineralov. Lupine jajc so odlično gnojilo za vrtnine in sobne rastline. S pravilno oskrbo s kalcijem preprečimo marsikatero bolezen rastlin. Lupine operemo, posušimo in zdrobimo. Posujemo jih okoli rastline ali rahlo vkopljemo v zemljo. Paradižniki, kumare, paprike, solatnice, kapusnice ter druge rastline bodo hvaležne, če zemljo občasno obogatimo na takšen način. Poleg tega lahko jajčne lupine uporabite za zaščito rož v vrtu ali drugih rastlin. Pomagale vam bodo odgnati polže in nekatere druge zajedavce. Vzgojanje sadik bo lažje, če v običajno prst dodate jajčne lupine.

Dobrodošle pri čiščenju in pripravi obraznih mask

Pravijo, da če jajčno lupino dodate kavnemu filtru, bo kava manj grenka. Z zdrobljeno jajčno lupino, ki jo dodamo vodi, v kateri smo

raztopili nekaj mila, očistimo vaze ter druge občutljive predmete. Lupine čistijo lonce in ponve, ki jih je že načela rja, pomagajo pa tudi pri čiščenju odtokov v kuhinji. V jabolčnem kislu raztopljena lupina pomaga do lepše kože, in sicer si lahko pripravimo masko: posušene jajčne lupine zdrobimo in jih dobro zmešamo z beljakom. Nastane obrazna maska, ki gladi in napne kožo. Počakajte, da se na obrazu posuši in jo sperite z mlačno vodo. Pozorni bodite na tanko membrano, ki ostane na jajčni lupini. Ta nežna plast je bogata s kalcijem in je zelo učinkovita pri vrezinah, še bolj pa pri težavah z nohti (vraščeni nohti). Poskusite to mem-

brano pazljivo prenesti na obolelo mesto, pa vam bo bolje že po nekaj urah.

Jajca lahko uporabite kot okras, saj lahko izpihate njihovo notranjost in jih okrasite, kar vam utegne priti prav med velikonočnimi prazniki.

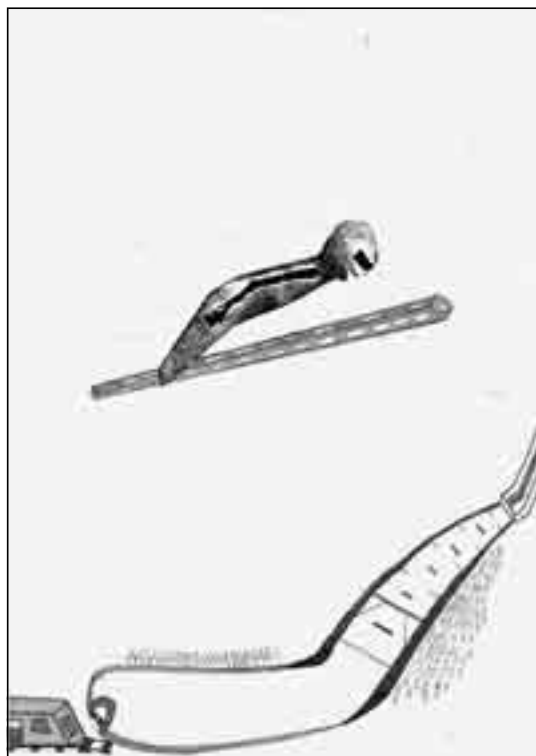
Lupino izpihanega jajca napolnite s čokolado. Ko se čokolada strdi, enostavno odlomite jajčno lupino.

Kristina Z. Božič

Naši likovniki so si prislužili lepo nagrado

Sredi februarja so imeli učenci še nekaj priložnosti, da so izkoristili sneg, ki jih je vabil iz šolske stavbe. Zimske športne dneve so izvedli učenci prvega, tretjega, četrtega, petega, osmega in devetega razreda.

Eden od nagrajenih izdelkov na likovnem natečaju Z vlakom v Planico (avtor: Patrik Stanonik, 7. b)

Učenci prvih razredov so zimske radosti okušali kar na brežini pri domačiji Podbregar v Predmostu. Najprej so dobro uuhodili svoja zimska obuvala, potem pa preizkusili šolske sanke in svoje nove lopatke. Čeprav so se veselili sončka, sta jih celo dopoldne spremljala megla in veter, ki pa jih nista pregnala s strmine.

Tretješolci so se v meglenem jutru najprej odpravili na krajši pohod, da so se primerno telesno ogreli ter pripravili na nadaljnje aktivnosti na snegu. Potem so se sproščeno in brezskrbno gibal po snegu ter tekmovali, kdo bo naredil največjo kepo. Nadaljevali so z dričanjem z lopatami in sankanjem. Sledila je sankaska tekma. Ni bilo lahko, kajti morali so se povzpeti na vrh vzpetine, si tam pripraviti sanke in se z njimi spustiti do cilja. Pokazali so veliko borbenosti. Na koncu so o najboljših treh dečkih in deklicah odločale stotinke. Vsem dobitnikom medalj in ostalim tekmovalcem so ostali glasno zaploskali. Čas je hitro minil in treba se je bilo vrniti v šolo.

Učenci 4. in 5. razredov so se razdelili na smučarje in sankarje. Smučarji so se odpravili na Stari vrh že ob 8. uri zjutraj. Na smučišču jih je pričakala gosta megla, vendar jih to ni odvrgnilo od smučanja. Po pregledu opreme so se razdelili v tri skupine, se dogovorili o pravilih obnašanja na smučišču, se ogreli in pričeli s smučanjem. Ves čas so posebej poudarjali varnost na smučišču in upoštevanje desetih pravil

FIS. Najboljša skupina je smučala ob šestdesetnici, ostali dve pa na Grebljici, kjer so imeli smučišče samo zase.

Sankači so se pripeljali eno uro za smučarji. Ker pa je bila proga za sankanje zelo ledena, so se odločili, da čas na snegu preživijo na pohodu proti Podvrhu in igrah na snegu.

Kljub nekoliko bolj meglenemu vremenu so vsi skupaj preživeli zelo aktiven dan na snegu.

Tudi osmošolci in devetošolci so se razdelili, in sicer na smučarje in drsalce. Smučali so na Starem vrhu, drsali pa v Kranju.

Pust je preg(a)n(j)al zimo ...

Po športnih dneh je že napočil čas odganjanja zime in s tem tudi snega. Najprej so ga odganjali učenci 1. triletja. V sončnem, a vetrovnem dopoldnevu se je na pustni torek od šole proti Poljanam vila dolga kolona veselih, glasnih, norčavih, večjih in manjših pustnih šem, ki so se na vso moč trudile pregnati zimo. Po dolgih mesecih teme, mraza in snega je prišel čas, da se starka zima poslov.

Devetošolci so na pustni torek po pouku organizirali tekmovanje za najboljšo masko, ki so se ga lahko udeležili prav vsi učenci. In res jih je prišlo 45. Vsak izmed tekmovalcev je moral na kratko prikazati svoj kostum, kaj zapeti, zaplesati, povedati kakšno šalo ... Prvo mesto je zasedla Neja Peternelj iz 1. b razreda. Na drugem mestu je pristal Filip Rupar iz 6. a, na tretjem mestu pa Manca Stanonik iz 4. a razreda. Žirijo so sestavljali Maša Stanonik, Karin Eržen in Jure Križnar iz 9. razreda.

Seveda pa šolske dejavnosti niso bile samo zimsko obarvane.

Pet zaporednih torkov v januarju in februarju so se prav vsi prvošolci udeležili plavalnega tečaja, ki je potekal v Kranju. Ob 13. uri so se običajno odpravili iz Poljan, kamor so se utrjeni vrnili okrog pete ure popoldne. Dve šolski uri v bazenu sta ob različnih zanimivih aktivnostih prav vsakič prehitro minili.

Glede na začetno znanje plavanja so prav vsi učenci dosegli viden napredek.

Četrtošolci so spoznavali zgodovino šolstva na Slovenskem. Najprej jih je vodič Slovenskega šolskega muzeja popeljal po stalni razstavi skozi zgodovinska obdobja razvoja šolstva na Slovenskem do leta 1991. Videli so različno literaturo, makete, zemljevide, preglednice in učne pripomočke, diaporoekcijo šolskih stavb in videoprojekcijo šolskih motivov.

Potem je sledila priprava na učno uro lepopisja iz leta 1930. Dekleta so si oblekla halje, fantje telovnike, vsi pa so si zaščitili rokave s črnimi rokavniki.

V učilnici so na eni strani sedeli fantje in na drugi dekleta. Sedeti so morali vzravnano, z rokami na hrbtu. Kar malo jih je bilo strah. Vstopila je gospodična učiteljica, vstali so in jo v en glas pozdravili. Ko je dovolila, so se lahko usedli na svoja mesta. Bila je zelo stroga. Govorila je v starinskem jeziku. Pokazala jim je, kako se pravilno zapisujejo črke. Potem so pomakali peresa v črnilo in na učnem listu vadili poteze črk. Nekateri fantje so morali sedeti »na oslu« in klečati na koruzi.

Končala se je dobrodelna akcija Nivea – Podarimo jim modro srce. Iz naše šole je v Ljubljano odpotovala polna škatla modrih srčkov z lepimi besedami. Tako smo spet polepšali dan sebi in še nekemu. V znamenju ljubezni, dobrodelnosti in solidarnosti smo prispevali k reševanju otrok v tiski in se pridružili akciji, ki je potekala od sredine meseca januarja.

Na gregorjevo so poleteli ptički ...

Učenci 1. triletja so imeli tudi tretji tehniški dan. Iz papirja so izrezali lepe pomladne rožice, jim dodali kratko misel in tako pripravili drobna darilca za naše starejše krajanje. V drugem delu pa so nekateri izdelovali voščilnice za starše, nekateri pa pomladno dekoracijo za učilnico in hodnik.

Ker je bilo ravno gregorjevo, so učence tudi letos na ta dan razveselili ptički. Ne le z lepim petjem, saj je bilo krasno sončno jutro, temveč tudi z bonbončki pod grmički v šolskem parku ali kar na okenski polici učilnice.

Za širitev naših obzorij pa je poskrbel gospod Tomaž Hožič, ljubiteljski fotograf in navdušen popotnik, ki je učencem od 6. do 9. razreda predstavil Japonsko. V tej državi je bil že trikrat, poleti pa se spet odpravlja tja. Ob projekciji prelepih prizorov iz dežele vzhajajočega sonca je predstavil tamkajšnje življenje, kot ga je sam doživel.

Na likovnem natečaju Z vlakom v Planico so sodelovali naši učenci, ki obiskujejo izbirni predmet likovno snovanje 1. Natečaj organizira Smučarska zveza Slovenije v sodelovanju s Slovenskimi železnicami. Izmed 60 sodelujočih šol, ki so se udeležile likovnega natečaja, smo se uvrstili med 15 šol finalistk.

Za nagrado smo prejeli brezplačen izlet v Planico z vlakom, brezplačne vstopnice, ogled skokov in malico za 50 otrok. Avtorji likovnih izdelkov so: Tomaž Bohinc, 7. b; Daniel Malovrh, 7. b; Maja Košir Habjan, 7. a; Miha Krajnik, 7. b; Nika Peternel, 7. b; Benjamin Dolenc, 7. b; Voni Kos, 7. b; Patrik Stanonik, 7. b; Teja Beznik, 7. a.

Čestitamo!

Bernarda Pintar

Napovedujemo in vabimo ...

V ponedeljek, 13. aprila, bo ob 17. uri na OŠ Poljane Območno srečanje otroških pevskih zborov, v torek, 14. aprila, ob isti uri pa srečanje mladinskih pevskih zborov. Sodelujejo pevci osnovnih šol bivše škofjeloške občine. Vsak dan bo nastopilo približno 300 pevcev. Organizatorja sta Javni sklad za kulturne dejavnosti, OI Škofja Loka, in OŠ Poljane. Vljudno vabljeni.

Ob tednu boja proti raku

Zmanjšajmo tveganje za nastanek bolezni

Dojka je ponos vsake ženske. Skozi različna življenjska obdobja pa lahko postane tudi manjša ali večja skrb. Sleherno dekle, mamo, babico bi želela spodbuditi k zdravemu načinu življenja in skrbi za lastno zdravje in jih motivirati za samopregledovanje in samoopazovanje dojk.

Foto: Bernarda Lukančič
Udeleženke poučnega srečanja v Podobenu so z zanimanjem poslušale predavanje o zgodnjem odkrivanju sprememb na dojki.

Poučno predavanje, ki smo ga imeli marca v Podobenu, je sovpadalo tudi s tednom boja proti raku, ki je zelo pogosta bolezen tako po obolenosti kot po smrtnosti med prebivalci v Sloveniji. Poudarek je bil na zgodnjem odkrivanju sprememb na dojki, kar pripomore k uspešnejši ozdravitvi oziroma podaljšanju preživetja obolele ženske. Z rednim samoopazovanjem in samopregledovanjem dojk prej prepoznamo nastale spremembe in se prej odpravimo na dodatne preglede, s katerimi se sprememba diagnosticira in posledično določi način zdravljenja. Vsaka

sprememba, ki jo otipamo ali opazimo, še ne pomeni raka. Potek zdravljenja pa je odvisen tudi od tega, kako zdravi smo nasploh, kajti zdravljenje, predvsem kirurško in kemoterapija, telo oslabijo, in če smo že v začetku zelo oslabljeni, bomo rabili več časa, da si opomoremo, da bomo lahko opravljali vsakodnevne obveznosti, tako doma kot v službi.

Ob pomoči zloženke o samopregledovanju dojk in posebnega modela, na katerem smo otipali zelo podobne spremembe, smo praktično opravile samopregledovanje, ob

koncu pa je bil poudarek na 11 priporočilih Evropskega kodeksa za zmanjšanje tveganja raka. Priporočila so naslednja:

- Ne kadimo, ker kajenje v povprečju skrajša pričakovano življenjsko dobo za 20–25 let.
- Previdno se sončimo: pred 11. uro dopoldne in po 3. uri popoldne, uporabimo zaščitno obleko in kreme.
- Spoštujmo predpise o varnosti pri delu.
- Vzdržujmo normalno telesno težo.
- Omejimo vse vrste alkoholnih pijač.
- Postanimo telesno dejavni (poslužimo se hitre hoje, teka, kolesarjenja, plavanja ...).
- Ženske po 50. letu naj redno hodijo na mamografijo (program DORA – odzovite se vabilu).
- Moški in ženske po 50. letu naj se udeležijo programa SVIT (program presejanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki).

- Cepimo se proti hepatitisu B – s tem zmanjšamo svojo ogroženost za rakom na jetrih.

- Prehranjujemo se zdravo, jejmo zelenjavo in sadje večkrat na dan.

- Ženske naj se redno udeležujejo programa ZORA (program zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb materničnega vratu).

S številčno udeležbo in vmesnimi vprašanji o zanimivi in aktualni temi v Podobenu sem dobila potrditev, da so taka in podobna srečanja koristna in da prav vsaka udeleženka pridobi nekaj znanja, ki ga prenese v domače okolje, kar pripomore k večji osveščenosti.

Bernarda Lukančič

Zeleni čaj

Zdravilni napoj v vseh pogledih

V družini vsi že dolgo pijejo zeleni čaj. Jaz nisem bila prav velika navdušenka tega napitka, saj se mi za jutranje crkljanje in klepet ob skodelici zdi najbolj primerna kava z visokim kupčkom mlečne pene. Pa sem vseeno poskusila in moram reči, da se po pitju zelenega čaja res počutiš bolje.

Zanimalo me je, ali lahko gojimo čajevec tudi v Sloveniji. Našla sem odgovor, da z veliko truda iz semena ali petnajst centimetrov dolgega olesenelega poganjka vzgojiš grm, na katerega moraš zelo paziti čez zimo. Ne prezimi zunaj, odvrže liste. Spomladi zopet požene in sami lahko obiramo svoj zeleni čaj, a mislim, da je priprava čaja zahtevna, podobno kot pri čaju ginkovca, saj so potrebni fermentacija, posebna obdelava in znanja, ki jih na Kitajskem obvladajo že od 6. stoletja. Na Japonskem, v Vietnamu, Burmi, Indiji in Laosu so pričeli z gojenjem čaja pred tisoč leti. Kitajska pridelava četrte vse svetovne porabe pravega čaja.

Čajevec je vrsta drevesa, ki ga gojijo kot grm zaradi lažjega obiranja. Med čajevci je več kot 50 različnih vrst grmovnic oziroma manjših dreves. Pravi čaji se med seboj razlikujejo po načinu obdelave. Iz listov čajevca pa pridobivajo odlična eterična olja, s katerimi lahko ozdravimo marsikaj, saj je to naravni antibiotik.

Pitje lajša veliko zdravstvenih težav

Zeleni čaj je od vseh pravih čajev obdelan na najbolj enostaven način, po obiranju so sveži listi toplotno obdelani, zviti, zdrobljeni in sušeni. Naravne sestavine se ohranijo in barva ostane zelena. Zeleni čaj ima bogate zdravilne učinkovine: zmanjšuje holesterol, pomaga pri hujšanju, vsebuje ogromno antioksidantov, skrbi za mladosten videz kože, upočasni staranje, zmanjšuje sladkor v krvi, preprečuje nastanek herpesa, zmanjšuje tveganje za nastanek rakavih obolenj, odpravlja zadah, preprečuje nastanek ledvičnih kamnov, dviguje koncentracijo, pomaga po stresnih situacijah, napornih treningih, izboljšuje prebavo, sprošča in poživlja telo ter krepi imunski sistem. Čaji se med seboj razlikujejo glede na vsebnost kofeina, dolžino fermentacije, okus. Nekateri so bolj poživljajoči, nekateri imajo kiselkast okus, drugi so trpki, v nekaterih je več kofeina, v nekaterih ga je zelo malo in ga lahko pijejo tudi otroci.

Priporočljive so tri do štiri skodelice na dan

Pijemo ga lahko toplega ali hladnega v zimskih in poletnih dneh. V trgovinah pakirane v filter vrečki lahko kupimo aromatizirane in parfimirane čaje, zato pijemo sadni zeleni čaj, vanilijevega, limoninega, čaj z okusom japonske češnje, a najboljše čaje lahko kupimo v čajnicah. Tu dobimo nekoliko dražjega, a je kakovosten. Ta čaj je natehtan, vidimo mešanico, je dokaj svež in pripravimo ga s pomočjo posebnih cedil, medtem ko je v filter vrečki prah že dolgo časa, ne vidimo vsebine, čaj tu izgubi učinkovine, ga pa seveda pripravimo na enostaven način in nimamo dela s pospravljanjem drobirja in cedil. Priporočljivo je, da popijemo tri do štiri skodelice čaja na dan in ne več, ker vsebuje kofein in bi sicer povzročil nemir, nespečnost in preveliko izgubo rdnin iz telesa. Še večji zdravilni učinek dobimo, če čaju dodamo limono. Lističe čaja lahko dodajamo tudi v hrano kot začimbo.

Jana Rojc

O štirinožnih prijateljih in njihovih lastnikih

Če me imaš rad, pospravi za menoj!

Zima se je poslovila in poleg lepih znanilcev pomladi so pokukale izpod snega tudi druge cvetke, ki niso nikomur v veselje in ponos. Govorim o pasjih iztrebkih, grdih rjavih zmazkih, ki ostajajo za stopljenim snegom.

Odločitev, da bomo v naš dom sprejeli štirinožnega prijatelja, je velika. Prilagoditi se moramo novemu članu. Zavedamo se, da to pomeni sprehode v lepem in tudi grdem vremenu, večkrat na dan. Ko je kuža še majhen, ga vozimo v razne pasje šole, kjer pse učijo socializacije in discipline. Kaj pa kulturno obnašanje lastnikov? Če me spomin ne vara, v pasjih šolah povedo tudi to. Med obvezno opremo za kužke na sprehodu sodijo ovratnica ali oprsnica, povodec, torbica s priboljški ter vrečke za pasje iztrebke. Ti ostanki za našimi ljubljenci res ne sodijo na pločnik, robove cest, sprehajalne poti, na rob travnika ali pašnika, po mojem mnenju tudi ne na sredino gozdne poti ali lepo shojene snežnobeke gazi, pa četudi ta poteka po gozdu. Lastniki, ki nam je to jasno, se preprosto sklonimo ter v vrečko poberemo kupček, vrečko pa potem odvržemo v zabojnik za komunalne odpadke. Poskusite, saj ne boli. Drugim sprehajalcem pa ne bo treba ves čas gledati pod noge, kam stopijo. Verjamem,

da nihče ne želi prinesiti pasjega iztrebka domov na podplatih. Jaz se s svojim kužkom sprehajam največ po gozdu, ker imam rada naravo in ne

maram asfaltiranih cest za sprehode. V Gorenji vasi sta najbolj izpostavljeni pot po Logu in po trasi nove ceste, ki še ni odprta. To razmišljanje je posledica zgražanja tudi drugih ljudi, ne samo mene. Mogoče se bo kakšen lastnik domačega ljubljénčka vsaj malo zamislil in spremenil način obnašanja.

Suzana Pustovrh

Foto: Suzana Pustovrh

Zimski utrinki ...

Smučarski skoki z alpskimi smučmi na Volči

Smučarskih skokov, ki so se 8. februarja odvili na zemljišču Valentina Kokalja na Volči, je Športno društvo (ŠD) Slemene letos pripravilo prvič. Kot pravi Matej Ržek, predsednik društva, so s prireditvijo zadovoljni, ne manjka pa jim tudi načrtov za nove dogodke.

Foto: iz arhiva ŠD Slemene

Skakalnico so pripravljali ves teden, saj je bilo treba zemljišče poteptati, oblikovati, vrezati smučino, poleg tega pa tudi urediti okolico. Pri pripravi je sodelovalo okrog deset ljudi, medtem ko je na sami prireditvi pomagalo približno 30 prostovoljcev iz ŠD Slemene, gasilci iz Poljan pa tudi nekateri vaščani Volče.

Na tekmovanje se je prijavilo 33 tekmovalcev, ki so bili razvrščeni v tri kategorije: mlajši

skakalci – do 20 let (1. mesto: Grega Krek, 2. mesto: Milan Jelovčan in 3. mesto: Jure Mezeg), skakalci v zlati dobi – od 21 do 38 let (1. mesto: Miha Heberle, 2. mesto: Damjan Lahajnar in 3. mesto: Martin Kuhar) ter skakalci veterani – 39 let in starejši (1. mesto: Robert Justin, 2. mesto: Pavle Logar in 3. mesto: Bojan Kosmač).

Poleg tega je Miha Heberle postal absolutni zmagovalec z doseženo dolžino skoka 20,5 m

in 21 m. Nastopajoči so sicer prišli iz Idrijskih Krnic, z Bleda, iz Medvoda in okolice, največ pa je bilo tekmovalcev iz Poljanske doline.

Skakalnica ima t. i. kalkulacijsko (predvideno) točko (K-točko) pri 20-ih metrih. Rekord skakalnice še vedno drži Primož Peterka, ki je pristal pri 24-ih metrih v poletnem času na plastiki. Skoki, kot potekajo zdaj, z alpskimi smučmi imajo rekord pri 22-ih metrih, kjer je pristal Jan Frelih v zimi 2011/2012.

Načrtujejo obnovo skakalnice in zanimive dogodke

V društvu se zavedajo, da se vedno lahko še kaj izboljša, zato se bodo v prihodnje po najboljših močeh trudili, da se bo vsak, ki bo prišel na skoke na Volčo, naslednje leto znova rad vrnil. V prihodnosti tako že načrtujejo postopno obnovo skakalnice. Bližje pa so letošnji ostali dogodki, ki jih društvo še pripravlja. Najprej turnir v malem nogometu, morda tudi v pikadu, pozimi pa bo na vrsti že tretji turnir v namiznem tenisu v telovadnici v Gorenji vasi. Za poletje pripravljajo presenečenje – dogodek, kot ga v Poljanski dolini še ni bilo. V društvu se za pomoč pri organizaciji skokov še posebej zahvaljujejo vsem sponzorjem dogodka, članom PGD Poljane, ki so poskrbeli za redarstvo in zdravniško službo, Radioklubu Marmor Hotavlje, ki je posodilo prenosno postajo za lažjo komunikacijo med delavci, ter lastniku zemljišča Valentinu Kokalju, ki je odstopil prostor za samo prireditev in parkiranje vozil.

Besedilo: Kristina Z. Božič

Prva gasilska avtocisterna v Gorenji vasi

Po 26 letih se je s prekmurskih ravníc vrnila domov

Nekaj zanesenjakov Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Gorenja vas se je pred časom odločilo od gasilcev v Suhem Vrhu odkupiti staro gasilsko vozilo, prvo avtocisterno v lasti gorenjevaških gasilcev.

Foto: iz arhiva PGD Gorenja vas

Zadovoljni člani PGD Gorenja vas z novo – staro pridobitvijo.

Lani jeseni je med proslavljanjem ob sprejemu predsednika PGD Gorenja vas Gregorja Stanonika, ki je na mednarodnem gasilskem tekmovanju v ZDA dosegel visoko uvrstitev, beseda nanesla tudi na zgodovino društva. Po srečnem naključju je eden izmed članov društva omenil, da je v spletnem oglasniku zasledil gasilski tovornjak TAM 125 T10. Ugotovili so, da je to prav prva gorenjevaška avtocisterna, ki so jo kupili leta 1980. Devet let je služila za intervencije in prevoz pitne vode, nato so jo prodali PGD Sovodnj, od njih pa je šla v Prekmurje k PGD Suhi Vrh. Tamkajšnji gasilci so lani posodobili vozni park in jim je bila stara avtocisterna odveč, zato so se odločili, da jo prodajo.

Marsikatero gasilsko društvo iz spoštovanja do predhodnikov in gasilskega izročila ter kot tehniško dediščino hrani staro opremo in vozila. Tudi gorenjevaški gasilci so takoj začeli razmišljati, kako pridobiti to zgodovinsko vozilo, a so se znašli pred dilemo. Ravno zdaj namreč poteka nakup novega gasilskega vozila in vsa sredstva namenjajo zanj. Zato so se Martin Oblak, Uroš Stanonik, Matic Kavčič, Domen Božičnik, Luka Ferlan, Mario Stajčič in Tadej Vehar odločili, da sami zberejo 1.800 evrov in kupijo vozilo ter ga podarijo PGD Gorenja vas kot dragocen spomin

na preteklost in pomoč, ki so jo z njim nudili prebivalcem naših krajev. Iz sredstev, namenjenih za novo vozilo, tako ni šel niti cent.

Presenečenje je bilo razkrito šele na letošnjem občnem zboru

13. decembra so se odpravili na obisk k PGD Suhi Vrh v občini Moravske Toplice, kjer so bili gostoljubno sprejeti. Kot sta jim povedala tamkajšnji poveljnik in predsednica društva, so avtocisterno za intervencije uporabili samo štirikrat v 14 letih. Tudi zato je vozilo v odličnem stanju. Da so pridobili staro avtocisterno, so omenjeni člani kot presenečenje razkrili šele na občnem zboru društva 21. februarja v gorenjevaški šoli. Do takrat so ga imeli na skrivni lokaciji. Po končanem zboru so si ga vsi lahko ogledali. Kasneje so še drugi člani društva donirali svoj prispevek k nabavi vozila, da se je glavnim pobudnikom zmanjšal strošek. Martin Oblak, eden izmed pobudnikov akcije vrnitve vozila, je pojasnil, da imajo v Gorenji vasi ohranjene še vse stare naprave, od prve motorne brizgalne naprej. Dodal je še, da bodo, ko bo zgrajen nov gasilski dom v Gorenji vasi, zgodovinski avtocisterne namenili posebno garažo.

Jure Ferlan

Odsev žirovske generacije 1961 v Sirnici Pustotnik

V prvi polovici marca so v Sirnici Pustotnik odprli razstavo del treh žirovskih avtorjev iz generacije 1961: slikarke Zvezdane Kralj, fotografinke Tanje Mlinar in kiparja Branka Veglja.

Generacija Žirovcev 1961 se že od konca osnovne šole redno srečuje na obletnicah valet, kdaj pa kdaj pa tudi ob drugih priložnostih. Ob praznovanju abrahama so se Metka Debeljak, Jožica Kacin, Tanja Mlinar in Ada Uršič odločile, da bo leto še posebej slovesno. 50-letnico rojstva so obeležili z izdajo knjige, ki so jo širšemu občinstvu, predvsem pa svoji generaciji, prvič predstavili 13. aprila 2012. Ob tem so pripravili tudi razstavo del generacije 1961, ki ima v svoji vrsti tako slikarje, kiparje, restavratorje, pisce in še kaj.

Foto: Tanja Mlinar

Žirovska generacija '61 marca letos v Sirnici Pustotnik

Ti so se letos na pobudo Zvezdane Kralj, ki sedaj živi in ustvarja v Dolenjih Brdih, sešli v Sirnici pri Pustotniku, kjer so trije izmed njih postavili na ogled razstavo umetniških del. Poleg Zvezdane, ki se je predstavila s svojimi likovnimi deli, razstavljata še Tanja Mlinar s fotografijami in Branko Vegelj z lesenimi rezbarijami in kipi. Sami zase pravijo, »da jim ni za besede, da se lažje najdejo (ali skrijejo) kje v barvah, ostružkih ali škljocih«. Odsevi slednjih bodo na razstavi generacije '61 v Sirnici Pri Pustotniku na ogled do 13. aprila letos.

D. P.

Tudi letos bo krompir!

Spoštovani občani in občanke, najprej smo vam dolžni opravičilo za preteklo leto, saj niste vsi imeli priložnosti priti na kraj dogodka 14. festivala praženega krompirja ter tako poizkusiti krompirja na več kot 70 načinov. Vsem se iskreno opravičujemo. Zato smo se odločili, da bomo tudi letos ponovili ta dogodek, ki se bo pričel že v maju s sajenjem krompirja na Visokem. Sledilo bo pobiranje koloradskega hrošča, nato predstavitev vseh sajenih sort krompirja, košnja krompirjevca in za zaključek pobiranje krompirja. Vse bo potekalo na star način, tako kot lani.

Letos bo ves pridelani krompir namenjen osnovnim šolam v občini. Zaključek bo 29. avgusta na Visokem, kjer se bodo turistična društva

iz Gorenjske predstavila z več kot 30 vrstami praženega krompirja.

Ob tej priliki VABIMO vse, da se pridružite Turističnemu društvu Gorenja vas. To šteje zaenkrat le 18 članov, radi pa bi sprejeli še nove člane, predvsem vabljeni tudi mladi.

Z včlanitvijo v društvo pridobite nova znanstva, se družite in zabavate, doživite zanimive prigode, sodelujete pri organizaciji različnih dogodkov v sklopu društva, se učite različnih navad dela na polju ... in še mnogo več.

Foto: Vito Debeljak

Prijavite se lahko po elektronski pošti na td.gorenjivas@gmail.com ali po telefonu 041/517-704 (Zvone Bašelj), kjer boste dobili tudi vse dodatne informacije. Lepo vabljeni!

Turistično društvo Gorenja vas

OPV šport

Vozniki že ogrevajo motorje

V Lučinah so se predstavili vozniki, ki bodo na letošnjem prvenstvu v reliju zastopali avto športno društvo OPV šport. V državnem prvenstvu bo nastopalo šest ekip, ena – Rok Turk in sovoznica Blanka Kacin – pa se zdaj pripravlja na drugo od letošnjih tekem za evropsko prvenstvo.

Foto: Uroš Modic

Evropsko prvenstvo je po besedah podpredsednika društva Tomaža Kavčiča, ki skrbi, da je peugeot, s katerim Turk in Kacinova nastopata, pripravljen, kot mora biti. Evropsko prvenstvo, v katerem kot edina zastopata Slovenijo, se je sicer že začelo z januarsko tekmo v Avstriji – žal zanj neuspešno –, naslednja postaja bo v začetku aprila na Irskem.

Po Kavčičevem mnenju nastopanje v evropskem prvenstvu pomeni, da je potreben še bolj profesionalen pristop do tega športa, stvari morajo biti še bolj urejene in dodaja, da dirke prenaša tudi športna TV postaja Eurosport. Zaradi tega klub ni pridobil nič več sponzorjev, generalni sponzor Roka Turka pa je Peugeot Slovenija. In načrti? Da bi se dvojica na dirkah uvrščala čim višje, pravi Tomaž.

Na predstavitvi ekip v Lučinah, ki so jo v

avto športnem društvu OPV šport letos organizirali drugič (prvič pred lanskim začetkom sezone, ko je bilo društvo ustanovljeno), so se predstavili še: Martin Mlinar s sovoznikom Miranom Mlinarjem, ki bosta nastopala v vozilu MG ZR105, Jure Jereb in sovoznik Jani Drnovšek bosta v Volksvagnovem polu, Uroš Papež in Klemen Zobavnik pa v C2 R2 max. Simon Mlinar in sovoznik Rok Nartnik se bosta tudi letos borila v Yugo pokalu, v katerem bosta nastopala tudi Matjaž Karner in Martina Lazar.

Vozniki so v Lučinah tudi testirali vozila, in sicer na cesti proti Golemu vrhu. Kavčič se zahvaljuje gasilcem, da so pomagali pri zapori ceste. Nekoliko razočaran pa je nad nepodporo ljudi, ki so se v zelo majhnem številu udeležili večernega dogajanja z zabavo.

M. B.

Erik Mlinar s.p.
Poljanska cesta 52
(nasproti Kmetijsko-gozdarske zadruga)
4224 Gorenja vas

- terapevtske masaže
- športne masaže
- sprostilne masaže
- kineziotaping
- limfna drenaža
- darilni boni

...

031 811 745

www.mvital.si

OBČINA GORENJA VAS – POLJANE

ob 100-letnici podpisa Londonskega sporazuma

vabi na

STROKOVNO SREČANJE
in
ODPRTJE TEMATSKE POTI
po sledih gradnje
Rupnikove linije

K sodelovanju so povabljeni:

- **PROF. DR. DUŠAN NEČAK**,
Mednarodne okoliščine ob sprejetju
Londonskega sporazuma 1915
- **DR. NEVENKA TROHA**,
Analiza vsebine Londonskega sporazu-
ma in njegove posledice – oblikovanje
rapalske meje
- **MAG. MARKO ŠTEPEC**,
Vojaška situacija leta 1915 in oblikovanje
dolomitsko – soške fronte
- **MILKA BURNIK IN JOŽE DAKSKOBLER**,
Življenje ob rapalski meji

Osnovna šola Ivana Tavčarja
v Gorenji vasi,

v nedeljo, 26. 4. 2015, ob 9. uri.

Po razpravi lepo vabljeni še
na odprtje tematske poti po sledih
gradnje Rupnikove linije.

Župan
Milan Čadež

Vljudno vabljeni!

Občina Gorenja vas – Poljane
Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas
T: 04 518 31 00
E: info@obcina-gvp.si
W: www.obcina-gvp.si

Poljanska dolina
dežela pod Blegošem

1915 - 2015: 100-LETNICA PODPISA LONDONSKEGA SPORAZUMA